

Kopitarjev

GLAS

Številka 8, oktober 2021
www.vodice.si

**Posledice
epidemije** 4

**Intervju:
Nataša
Stanonik** 7

**Tekmovanje na
Rašici** 11

**Potresna
nevarnost** 19

Zeliščarji 22

Katja Babič 24

Jesen ihti ...

V mesecu oktobru se odpirajo vrata univerz, na cestah se poveča gneča, od morskih dogodivščin se počasi poslavljamo, v jutrih nas pozdravlja megla, naši domovi zažarijo, saj se dnevi krajšajo, peči se ogrejejo, saj postaja hladno. Garderobne omare spet dobivajo jesenske barve, gozdovi se odenejo v rumeno. Mesec je po eni strani zelo barvit, po drugi pa nas navdaja z žalostjo, saj ugotavljamo, da se bo še eno leto (pre)kmalu izteklo.

Na državnih ravni je oktober mesec požarne varnosti, to ste verjetno že večkrat slišali. Ali veste, da je požar ena od pogostih posledic potresa? O tem smo med drugim slišali tudi ob letošnji mednarodni vaji z nazivom SIQUAKE 2021. Osnovni namen je povečati pripravljenost in sposobnost odzivanja celotnega sistema zaščite, reševanja in pomoči v Sloveniji ter mehanizma Unije na področju civilne zaščite v primeru velikega potresa, ki prizadene osrednjo Slovenijo. Samo ta mesec so se od 1. do 18. oktobra tla v Sloveniji zatresla devetindvajsetkrat. Drži, taki so uradni podatki, ki jih najdete na spletni strani arso.gov.si. Tudi v Vodica vemo, kaj pomeni, če se v potresu podirajo hiše. In cerkve. Spomina na leto 1895 ne bomo obujali, bomo pa osvetlili, kaj pomeni biti pripravljen na nekaj podobnega. Priznati moram, da je ena od stvari, ki mi v mesecu oktobru nariše nasmeh na obraz, kostanj. Letos je razmeroma bogato obrodil, kar bi za druge gozdne dobrote težko rekla. Pečen je najbolj slasten, če je poleg še kakšen kozarec domačega mošta, še toliko slajši. V tokratni številki ne bomo razpredali o tovrstnih darovih narave, čeprav so se oglasili tudi zeliščarji, ki zelo dobro vedo, da narava veliko ponuja. Niti ne bomo govorili o drugih oktobrskih projektih, čeprav se v naši okolici marsikaj dogaja. Bomo pa prepustili besedo pestremu poletnemu dogajanju znotraj nekaterih društev, pohodniki so namreč tudi tokrat slikoviti s svojimi poročili, prav tako so bili aktivni športniki, in sicer smo na eno izmed njih še posebej ponosni, saj je s svetovnega šolskega prvenstva prinesla zlato medaljo. Naše osrednje pozornosti pa je deležno zdravstvo, razmere, kot ga vidijo v času epidemije nekateri zdravniki, ki so doma v naši občini. Ker se prav v tem času epidemije velikokrat krešejo mnenja, kaj je prav in kaj ni, smo v osrednji intervju povabili notarko Natašo Stanonik. Kakšna je razlika med notarji in odvetniki in kako vidi svojo vlogo, boste lahko prebrali tudi sami. Epidemija je vplivala tudi na željo po hišnih ljubljenceh, številne družine so si ga omislile, mi pa smo preverili, kaj o tej temi pravi nova zakonodaja.

Prijetno branje želim in pogumno naprej k vsem vašim jesenskim izzivom!

TANJA DOMINKO
Odgovorna urednica

Uvodnik	2
Občinska uprava poroča	3
Osrednji članek	4
Intervju	7
Društveni utrip	11
Dogodki	18
Koristno	27
Obvestila	29

Javno občinsko glasilo Kopitarjev glas je vpisano v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo Republike Slovenije pod zaporedno številko 462.

Izdajatelj: Občina Vodice, Kopitarjev trg 1, Vodice

Glasilo prejmejo vsa gospodinjstva in pravne osebe v občini brezplačno.

Izhaja mesečno v 1650 izvodih.

Odgovorna urednica: Tanja Dominko

Pomočnica urednice: Monika Kubelj

Uredniški odbor: Helena Čerin, Monika Kubelj, Ajda Batistič, Natalija Golob

Lektor: Grega Rihtar

Fotografije: Tina Kosec in ostali

Celostna grafična podoba: Rok Štupar

Prelom in oblikovanje: ExoGraf, Janez Hočevar s.p.

Tisk: Kubelj d.o.o.

Datum natisa: oktober 2021

Naslov uredništva: Kopitarjev trg 1, 1217 Vodice

Elektronski naslov: kopitar@vodice.si, telefon: 031 500 018

Javno občinsko glasilo Kopitarjev glas na spletu: www.vodice.si

Sporočilo bralcem: Odgovorna urednica si pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov v skladu s prostorskimi možnostmi. Izjema so odgovori in popravki objavljenih informacij, ki bi lahko prizadeli posameznikovo pravico ali interes, kot to določa zakon. Vsi prispevki morajo biti opremljeni s polnim imenom in naslovom odgovorne fizične osebe (tudi v primeru institucij, organizacij, strank, društev ipd.) ter po možnosti s telefonsko številko, na kateri je mogoče preveriti avtentičnost avtorja. Zaradi različnih datumov izida bomo vaše prispevke objavili, kolikor hitro bo mogoče.

Na zbirnem centru bo znova možna **oddaja odpadne kmetijske folije in izrabljenih pnevmatik**

 JAVNO PODJETJE KOMUNALA VODICE, D.O.O., IN OBČINSKA UPRAVA OBČINE VODICE
 TINA KOSEC

Odslužene pnevmatike bo na Začasnem zbirnem centru Vodice mogoče oddati od 10. do 20. novembra, odpadno kmetijsko folijo pa 29. novembra 2021.

Na podlagi dobrih izkušenj iz preteklih let smo se v sodelovanju z Javnim podjetjem VOKA Snaga, d.o.o., in Javnim podjetjem Komunala Vodice, d.o.o., tudi letos odločili izvesti akcijo zbiranja odpadnih pnevmatik in folije, s katero kmetje pri siliranju ovijajo bale travne silaže.

Odslužene pnevmatike boste lahko naši občani na Začasnem zbir-

nem centru Vodice brezplačno oddali med 10. in 20. novembrom 2021, odpadno kmetijsko folijo pa 27. novembra 2021. Oddaja je mogoča v poslovnem času zbirnega centra v sredo, od 13. do 16. ure, oziroma v soboto, od 9. do 12. ure.

Kmetijska folija sodi med odpadke iz kmetijske dejavnosti, ki jih komunalna podjetja ne zbirajo v okviru gospodarske javne službe. V želji, da našim občanom v največji možni meri olajšamo pravilno deponiranje teh odpadkov ter preprečimo njihovo škodljivo sežiganje v naravi, smo na našem začasnem zbirnem centru v Vodichah v preteklem letu začeli zagotavljati prevzem odpadne kmetijske folije dvakrat letno (spomladi in jeseni).

Obe navedeni novi storitvi sta plod konstruktivnega sodelovanja med Občino Vodice, Javnim podjetjem Komunala Vodice, d.o.o., in Javnim podjetjem VOKA Snaga, d.o.o.

Na Začasnem zbirnem centru Vodice lahko občani preko celega leta oddate tudi kosovne odpadke, pohištveni les, plastično embalažo, ravno okensko steklo, kovine in kovinsko embalažo, odpadno električno in elektronsko opremo, kartonsko embalažo in drugo. Enkrat letno našim občanom pripada tudi brezplačen odvoz kosovnih odpadkov, ki ga lahko prek spletne strani Javnega podjetja VOKA Snaga, d.o.o., naročite med 15. aprilom in 31. majem ter med 1. oktobrom in 30. novembrom 2021.

Epidemija upočasnila delo v vseh segmentih zdravstva

TANJA DOMINKO
OSEBNI ARHIV

Epidemija je zdravnikom naložila ogromno odgovornost, z danes na jutri je prednje pripeljala celo vrsto bolnikov s povsem neznanu boleznijo, hkrati pa niso smeli pozabiti zdraviti tudi vseh že znanih bolezni. Skušali so razumeti skrbi in sproti pojasnjevati nejasnosti. Ko se je na trgu pojavilo cepivo, jim je odleglo, a vendar navdušenje javnosti še zdaleč ni bilo tako, kot so pričakovali.

V Zdravniški zbornici Slovenije, ki jo vodi infektologinja dr. Bojana Beović, poudarjajo, da je cepljenje že dolgo prepoznano kot najbolj učinkovit ukrep za preprečevanje nalezljivih bolezni. Tudi pri covidu-19 je bilo prepoznano kot rešitev, ki preprečuje nepotrebne smrti in hude oblike bolezni. A nezaupanje javnosti je vseeno prisotno. Zato so v zbornici zapisali takole: »Kljub trudu, ki je bil v času epidemije vložen v strokovne razlage o nevarnostih virusa SARS-CoV-2, o možnostih zdravljenja in preventivi, še posebej o pomenu cepljenja, se v delu javnosti vrstijo izrazi nezaupanja in vedno pogosteje tudi napadi na zdravnike in druge člane zdravstvenega tima. Stopnjevanje napetosti v tej dolgi, predolgi epidemiji se odraža tudi v konfliktih pri iskanju zdravstvene pomoči. Pogosto se kot glavnega krivca za epidemijo namesto virusa prikazuje ljudi, ki na terenu nesebično sodelujejo pri zmanjševanju njenih posledic. Glavni krivec je nevidni virus, ki se neopazno širi med nami. Tako se lahko vpliva na javno mnenje in zmanjša zaupanje v preventivne

ukrepe. V tem času posamezne države že vstopajo v prihodnost – ali v preteklost – nazaj v življenje brez omejitev. Medtem se drugje razkol pogloblja zaradi pomanjkanja zaupanja ter nerazumevanja, tesnobe in strahov. Žrtve takega razkola postajajo vsi v neposrednem stiku z ljudmi – tako denimo trgovci in učitelji kot vse zdravstveno osebje. Zato pozivamo k hitrim in učinkovitim odgovorom na vsakršno nasilje, hkrati pa k dodatnim naporom za njegovo preprečevanje.« Tako Zdravniška zbornica Slovenije. Za tokratni osrednji članek smo k sodelovanju povabili nekaj zdravnikov, ki prihajajo iz naše občine in so vključeni v različne ravni zdravstvenega sistema.

Martina Merše, dr. med. spec. pediatrinja, Zdravstveni dom Kranj

Covid-19 je delo v otroškem dispanzerju ZD Kranj močno zaznamoval. Ko so bili vrtci in šole zaprti, se je število akutno bolnih otrok zmanjšalo za 80 odstotkov, saj se okužbe med njimi niso mogle širiti. Da bi zmanjšali število stikov, smo začeli veliko težav reševati na daljavo s pomočjo telefonskih pogovorov, fotografij in posnetkov, ki so nam jih pošiljali starši, čeprav na tak način za enega otroka porabimo precej več časa, kot če ga lahko pregledamo v ambulanti. Da ne bi prihajalo do prenosov okužb, smo delo z akutno infektivno bolnimi morali preseliti v t. i. infektivne ali covidne ambulante, zunaj prostorov, kjer izvajamo preventivne preglede in preglede neinfektivnih stanj (npr. sicer zdravih poškodovancev). Pri tem delu potrebujemo vso zaščitno opremo, v kateri pa je delo bistveno bolj naporno. Odkar so otro-

Martina Merše, dr. med. spec. pediatrinja

ci znova v vrtcih in šolah, se je število akutno zbolelih z respiratornimi simptomi izredno povečalo, že septembra so se številke dnevno obravnavanih otrok vrtele okrog vrednosti, ki smo jih vajeni pozimi (tudi do 80 ali več na enega zdravnika na dan). Ob prihodu v službo me sedaj vsak dan čaka 10 do 15 elektronskih sporočil staršev z najrazličnejšimi vprašanji, prošnjami, težavami in težavicami. Reševanje vsakega zahteva vsaj nekaj minut, pri številnih pa moram starše še poklicati, da jih po potrebi naročim na pregled in/ali v laboratorij. Istočasno začno starši klicati tudi po telefonu, ki zvoni tako rekoč neprestano. In istočasno začnejo prihajati otroci, naročeni na preventivne preglede. Tiste pa, ki kličejo, ker so zboleli, večinoma gre za akutne okužbe dihal, vmes naročamo v covidne ambulante, saj covidu ne moremo ločiti od drugih respiratornih okužb. Tudi naročanje v covidni laboratorij je bistveno bolj zahtevno in terja veliko več ročnega vnašanja podatkov. Po končanem delu v preventivi za približno polovico pediatrov in sester sledi delo na drugi lokaciji z akutno zbolelimi, ki morajo

zaradi nevarnosti prenosa covid-19 na pregled seveda čakati zunaj, kar povzroča veliko nejevolje. Tu potekajo tudi odvzemi brisov. Zaradi množice pacientov so naročeni na pribl. 7 minut, pri čemer je treba za vsakim še prezračiti in počistiti. Številni starši ne razumejo, da ni mogoče prav vseh obravnav opraviti v tako kratkem času in morajo kdaj nekoliko počakati. Preostale ekipe pa medtem sprejemajo neinfektivne paciente, telefonske klice, elektronska sporočila, pišejo recepte, delovne naloge, napotnice, potrdila, bolniške liste ..., kar pa številni razumejo, da nič ne delamo, saj so čakalnice bolj prazne kot pred pandemijo, v ambulantah namreč večinoma delamo brez prisotnosti pacientov. Veliko časa gre tudi za razkuževanje in zračenje prostorov za vsakim pacientom. Po zaključku dela v covidni ambulanti nas čaka še reševanje vsaj dela medtem prispelih elektronskih sporočil, klicev in včasih tudi pregledi v živo. Kljub velikim naporom, da bi vsem ustregli, smo deležni številnih nestrpnosti, pripomb in pritožb, žalitev, groženj in nesramnih komentarjev. Na srečo so vmes tudi taki, ki razumejo našo stisko, nas bodrijo in opogumljajo in nam s tem dajejo moč, da v teh izrednih razmerah ne obupamo. Da so razmere res zelo zahtevne in obremenjujoče, kažejo tudi podatki o številu zdravstvenih delavcev (še posebej v bolnišnicah, kjer so ponekod razmere še zahtevnejše), ki so v času pandemije zapustili zdravstvo in si delo raje poiskali v manj stresnih dejavnostih ali v tujini.

Doc. dr. Mirjana Rajer, Onkološki inštitut

Pandemija covid-19 je globoko spremenila naše življenje in nas verjetno postavila v »novo normalnost«. Na začetku smo bili vsi, ki se ukvarjamo z zdravljenjem raka, precej zaskrbljeni, da bo

naše delo moteno, saj vsaka prekinitvev zdravljenja ali zamuda pri zdravljenju pomeni slabši izid za bolnika. Moje osebne izkušnje s področja onkologije v tem času so relativno dobre, vsaj v smislu priprave. Zdravljenje bolnikov z rakom vsaj po mojih izkušnjah ni bilo moteno in je potekalo brez večjih zamud. Seveda je nekaj slabe volje med bolniki povzročilo to, da so obiski omejeni, a kot rečeno, vsi čutimo to novo normalnost, ki je v teh dveh letih sedaj postala že način življenja. Vsi se zavedamo, da je sama diagnoza rak še vedno za človeka težka, če se pa temu pridruži še strah, da bo pandemija vplivala na njegovo zdravljenje, pa nemogoča. Zato je hitro in dostopno zdravljenje še toliko bolj pomembno. Kaj pa moj osebni pogled na pandemijo? Na začetku sem naivno poskušala ljudi ozaveščati o pomenu preventivnih ukrepov, nevarnosti virusa ... Moje navdušenje nad naravnim poslanstvom zdravnikov, da ljudi poskušamo obvarovati bolezni, se je hitro poleglo. Ugotovila sem namreč, da je v Sloveniji vsaj 1,5 milijona covidnih zdravnikov in ima čisto vsak od njih svoje mnenje. Sedaj samo z zanimanjem opazujem, kako smo del zgodovinskega dogodka. Ne vpletam se v debate o zarotah, čipih, 5G ..., energijo raje usmerim drugam, v kaj lepšega. Recimo v sprehod z našima dvema psoma po lepih vodiških gozdovih. Kar nekaj znancev in prijateljev se je name obrnilo z vprašanjem, ali naj se cepijo. Sama sem zagovornica cepljenja, a nikomur od njih nisem odgovorila nič drugega kot: »Vsak je sam gospodar svojega telesa.« Dodam pa še: »Cela moja družina je precepljena.« Čeprav smo sedaj kot družba zelo razdeljeni, pa vseeno mislim, da smo si v enem enotni – vsi si močno želimo, da bi se pandemija končala in bi spet zaživeli v (morda novi obliki) normalnosti.

Doc. dr. Mirjana Rajer

Andrej Erhartič, dr. med., Klinični oddelek za hipertenzijo, UKC Ljubljana

Živo se spominjam začetka marca 2020. Brali in poslušali smo o novem koronavirusu, ki so ga takrat že preimenovali v SARS-CoV-2. Zelo hitro je bila razvozlana njegova genetska sekvenca. Vedeli smo tudi, da ne bo zaobšel naših krajev kot »originalni« SARS v letih 2002–2004. Pričakovali smo epidemijo, kot je naše generacije še niso doživele. Vedeli smo, da zalog zaščitne opreme pravzaprav nimamo. Pričakovali smo ... pravzaprav nismo vedeli, kaj naj pričakujemo.

Prvo zaprtje države, pa ne samo naše, je prineslo kar nekaj presenečenj. Šola od doma. Težki in okorni prvi koraki ... Delo od doma. Tako rekoč čez noč velike spremembe. Za nas, ki smo hodili v službo, se je čas vožnje občutno skrajšal (vsaj nekaj dobrega!). Prazna avtocesta, nepredstavljivo. Prazne so bile tudi urgence, prav tako težko predstavljivo. Tudi naše delo se je spremenilo. Ogromno klicev. Marsikaj se da urediti po telefonu. Še več je tega, česar se na daljavo ne da urediti. Pregledov v ambulanti je nekaj manj (tudi zaradi temeljitega zračenja in razkuževanja), dela pač ne. Vse naročene bolnike smo poklicali po

Andrej Erhartič, dr. med.

telefonu. Tu smo že zaznali povečanje osamljenosti in potrebe po pogovoru, po pristnem človeškem stiku. Kar nekaj teh posvetov je trajalo dlje, kot bi trajala obravnava v ambulanti in pregled, med katerim se bolnik sleče in spet obleče.

Slavnostni prelet letal ob zmagi nad epidemijo sem doživel (pravzaprav bolj spregledal) na urgenci. Ob obilici dela (urgence so bile le kratek čas prazne) smo le na kratko in mimogrede pogledovali skozi okna na dogajanje pred Infekcijsko kliniko. In nihče med nami se ni počutil zmagoslavno ...

Poletje je bilo bolj mirno, potem je sledila burna jesen. Pritisk na bolnišnice se je povečeval. Odpirali so se novi in novi oddelki, namenjeni covidnim bolnikom. Vse več je bilo izbruhov covid na ne-covidnih oddelkih. Po enem od izbruhov je tudi naš oddelek na hitro postal covidni. Takrat sem zbolel tudi sam. Blaga oblika, po definiciji, preboleval sem doma. In celo nikogar ne okužil. Ni bilo prijetno, kar nekaj težav me je spremljalo še daljše obdobje. Naslednje tri mesece sem lahko rezal čebulo brez spremljajočih solza in tudi mletja čilijev niso spremljali sicer običajni napadi kašlja ... Se pa je hoja na Šmarno goro občutno podaljšala, pojavila se je potreba po popoldanskem počitku in tudi glavoboli so me spremljali vse do poletja.

Ves čas smo iskali in iščemo ravnotežje med skrbjo za covidne bolnike in skrbjo za bolnike s srčno-žilnimi boleznimi, ki se jim sicer posvečamo, in jih ni zaradi epidemije nič manj kot prej. Pravzaprav je to tudi epidemija, epidemija srčno-žilnih bolezni, še vedno vodilni vzrok obolenosti in umrljivosti, pri nas in po svetu. Covid bo, upam, nekoč premagan, srčno-žilne bolezni pa bodo ostale. Kljub dokaj velikemu številu okužb v zadnjih mesecih trenutno uspemo opravljati svoje delo, kolikor se le da nemoteno, v primerljivem obsegu kot pred epidemijo. Vsi si želimo, da bi lahko vsaj pri tem tudi ostali.

Prof. dr. Primož Strojjan, dr. med., Sektor radioterapije, Onkološki inštitut Ljubljana

Na področju onkologije, kjer delam, se aktivnosti niso ustavile, saj gre za stroko, kjer čakanja na obravnavo bolnikov ne sme biti. Seveda pa je na naše delo vplivalo več zunanjih dejavnikov, na katere nismo imeli prav nobenega vpliva. V prvi vrsti je v začetku epidemije primanjkovalo vseh zaščitnih sredstev, pomembno zmanjšan pa je bil v prvem valu epidemije tudi priliv bolnikov, za okoli 30 odstotkov, in v drugem valu za okoli 10 odstotkov. Vzrok temu je bil dvojen: strah ljudi, ki so imeli težave (ki so se pozneje izkazale za znanilca raka), pred okužbo in so zato odlagali obisk pri osebnem zdravniku, in slabša »prepustnost« zdravstvenega sistema na primarni in sekundarni ravni, kjer se opravi glavna diagnostika bolezni pred napotitvijo na Onkološki inštitut na zdravljenje. V sami bolnišnici so bili uvedeni številni ukrepi za preprečevanje širjenja okužbe, od nadzora prihodov in odhodov iz bolnišnice, ločeno za bolnike in zaposlene, do dosledne uporabe zaščitnih mask, razkuževanja rok in inventarja, prepovedi sestankov v fizični obliki, obiskov svojcev ipd.

Prof. dr. Primož Strojjan, dr. med.

Izdelani so bili različni protokoli za ukrepanje pri sumu ali dokazu bolezni za bolnike, ki so v različnih fazah onkološke obravnave in seveda enako za zaposlene. Tako smo npr. aktivnosti, kot je obsevanje raka (t. i. radioterapevtsko zdravljenje), kjer je prekinjanje že začete terapije lahko usodno, priredili tudi za bolnike, ki so imeli dokazano okužbo, kar zahteva izjemno kompleksno logistiko in doslednost. Seveda so, dlje ko vztraja epidemija, navedeni ukrepi vedno bolj dodelani in učinkoviti, zaposleni in bolniki pa smo skozi čas privzete nove navade vedno bolj razumeli kot novo stvarnost. Upanje, da se rešimo epidemije, se je pojavilo s prihodom cepiv proti covid-19 na tržišče. Neizpodbitno dejstvo je, da samo ustrezno visoka precepljenost prebivalstva lahko zaustavi epidemijo. Najboljši primer so države, kot so Danska, Norveška ... Cepljenje močno priporočamo tudi onkološkim bolnikom: le zelo zelo majhen del je takih, pri katerih je treba s cepljenjem počakati. Morda za konec samo naslednji podatek: na Onkološkem inštitutu je cepljenih 95 odstotkov vseh zdravnikov, polovica med njim že s tretjim odmerkom. Kot nosilci zdravstvene dejavnosti pa bomo že znali presoditi, kaj je dobro za nas, mar ne?

Notarka Nataša Stanonik iz Pustnic

Notar ščiti zasebni in javni interes

✎ MONIKA KUBELJ

📷 ZASEBNI ARHIV, TINA KOSEC

Najin pogovor je vzel kar nekaj časa; notarski poklic je namreč zelo odgovoren, zahteven, zato časa za usklajevanje z zasebnim življenjem včasih primanjkuje oziroma je ta dragocen. Sogovornica živi v Pustnicah, je poročena in mati dveh otrok. Vodice so njen domači kraj, v katerega se vsak dan rada vrača iz Ljubljane, kjer opravlja notarsko dejavnost. Pravi, da se z družino v prostem času najraje rekreirajo v okoliških gozdovih, kadar jim uspe, pa se radi odpravijo z avtom na potovanje po slovenskih in bližnjih evropskih pokrajinah ter mestih.«

Predvidevam, da imate notarji polne roke dela. S kakšnimi težavami pa največkrat ljudje poiščejo notarja?

Tako je, notar nudi zelo širok nabor pravnih storitev, namenjenih gospodarskim subjektom, podjetnikom in posameznikom – občanom. Posameznik ali gospodarska družba lahko pri notarju uredi vsa področja svojega zasebnega ali gospodarskega delovanja. Malo je zadev, ki jih ni mogoče urediti pri notarju. Če izpostavim le nekaj najpogostejših zadev, ki se urejajo pri notarju. Posamezniki pri notarju tako urejajo družinske zadeve, povezane s prenosom premoženja, prepise lastništva na nepremičninah, druge stvarne pravice na nepremičninah, vse pogodbe z dednopravnimi učinki, oporoke, urejajo zavarovanja svojega premoženja, sklepajo hipotekarna zavarovanja. Tu so tudi najemniška razmerja. Relativno novo je tudi to, da lahko zakonca ali zunajzakonska

partnerja pri notarju skleneta pogodbo o ureditvi premoženjskopravnih razmerij oziroma kot se pogovorno pogosto sliši, skleneta ženitno pogodbo. Zakonca, ki nimata otrok, nad katerimi bi izvrševala starševsko skrb, lahko po novem razvežeta zakonsko zvezo pred notarjem, postopek pred sodiščem ni več potreben.

Poslovni subjekti pa preko notarskih pisarn urejajo številne statusno-pravne zadeve: ustanovitve, vse statusne spremembe, dokapitalizacije, statusna preoblikovanja, skupščine delniških družb in d.o.o., prenose in zastave poslovnih deležev, postopke prenehanja družb, vse vpise v sodni register

Notar sestavlja notarske zapise, ki so javne listine z vidika dokazovanja njihove vsebine. Velika kvaliteta notarskega zapisa pa je neposredna izvršljivost, ki jo stranke lahko dogovorijo. Z notarskim zapisom, ki je izvršilni naslov, lahko upnik izterja

svojo terjatev neposredno v izvršilnem postopku.

Najbolj pogoste notarske storitve pa so overitve podpisov na zasebnih listinah. Ljudje tako vstopajo v notarsko pisarno z željo po urejanju in reševanju zelo različnih primerov in položajev. Vsak dan v notarski pisarni je zelo raznolik in pester. V tem je tudi čar notarskega poklica.

Vas kdaj poiščejo domačini zunaj delovnega časa za nasvet?

Seveda se obrnejo name, tudi zato, ker sem domačinka. Sokrajani me poznajo in vsakemu rada pomagam s pravnim nasvetom.

Kaj vas je prepričalo, da ste se odločili za ta poklic? Je to bolj moški ali ženski poklic?

V notariatu sem že od študentskih let, vsega skupaj že 23 let. V notarsko pisarno sem vstopila naključno, z opravljanjem študentskega dela. Med študijem prava namreč o notari-

atu nismo izvedeli veliko. Zelo hitro me je delo v notarski pisarni navdušilo. Notar namreč vedno deluje v interesu ter v korist vseh udeležencev posla. Vsem svetuje nepristransko, vestno in pošteno. S svojim znanjem, praktičnimi izkušnjami in osebnostnimi lastnostmi skrbi za to, da stranke sklenejo posel sporazumno. Notar ščiti tudi ranljive skupine, ob ščitenju različnih zasebnih interesov pa ščiti tudi javni interes, kar je po mojem mnenju tudi zelo pomembno. Prav v prepletanju in varovanju različnih zasebnih interesov ter javnega interesa je opravljanje notariata odgovoren, a zelo lep poklic. Glede zastopanosti po spolu mislim, da smo kar uravnoteženi.

Problematiche so različne, a če bi lahko izbirali, s katerim področjem bi se najraje ukvarjali? Kaj vam je najbližje?

Težko izberem le eno področje. Kot sem že omenila, se notar ukvarja z zelo širokim spektrom pravnih področij, od obširne civilistike do zahtevnih gospodarskih pravnih poslov. Če dovolite, bi si vprašanje postavila malo drugače. Ustreza mi, da se notar ne ukvarja s kazenskimi zadevami.

Smo Slovenci zahtevne stranke? Veliko vemo o dedovanju, družinskem zakoniku, lastniških vprašanjih ...

Slovenci niso zahtevne stranke. Je pa res, da želijo natančne in enostavne oziroma razumljive odgovore s čim hitrejšimi rešitvami in minimalnimi stroški. Kar pa seveda žal ni vedno mogoče. So pa ljudje v zadnjih dvajsetih letih, odkar sem v notariatu, vedno bolj poučeni o svojih pravicah in dolžnostih, kar

pripisujem enostavni dostopnosti do zelenih informacij po spletu. Z vsako zakonodajno spremembo ljudje potrebujejo nekoliko več pojasnil, obrazložitev glede novih pravnih institutov, novih pravnih možnosti.

Kje vidite res veliko vrednost notarskega poklica?

Predvsem v njegovi samostojnosti in nepristranskosti, kar posledično omogoča zaupanje v notarja s strani uporabnikov notarskih storitev. Notar je neodvisen pravni strokovnjak in svetovalec, ki je dolžan svoj poklic opravljati s posebno skrbnostjo ter s svojim ugledom in verodostojnostjo varuje zasebni in javni interes. S tem krepi pravno varnost ter zaupanje državljanov in gospodarskih subjektov v delovanje slovenskega pravnega sistema. Krepitev te miselnosti je po mojem mnenju velika vrednost notarskega poklica.

Kakšen pa bi bil vaš nasvet občanom in drugim strankam? Recimo nasvet, ki je za ljudi zelo pomemben, pa tega ne vedo.

Prvi moj nasvet vsakemu pred sklenitvijo pravnega posla ali drugega dejanja je podrobna seznanitev z vsemi pravnimi možnostmi ter vsemi pravnimi posledicami in učinki posla. Ljudje se premalo zavedajo, da imajo posli poleg kratkoročnih predvsem dolgoročne učinke. Kratkoročni finančni, davčni in pravni učinki pogosto zameglijo veliko pomembnejše dolgoročne učinke. Res je pomembno, da se ljudje pred sklenitvijo in podpisom pogodbe podrobno seznanijo in pridobijo o bodočem poslu podrobne strokovne informacije. »Pogodbe iz spleta« pogosto žal ne uresničijo pričakovanj udeležencev posla.

Se mi samo zdi, ali so ta trenutek aktualna vprašanja o nakupu nepremičnin?

Nakup in prodaja nepremičnin je vedno bila aktualna in tako bo po mojem mnenju tudi v prihodnje. Nepremičninsko področje je dobro regulirano, veliko zakonodajnih novosti je bilo sprejetih, z namenom zagotavljanja varnosti prometa z nepremičninami. Elektronski

sistem zemljiške knjige je vzpostavljen že od 1. maja 2011 in deluje zelo dobro, zemljiškoknjižna sodišča hitro rešujejo predloge, na tem področju v praksi ni nobenih težav. Prodajalci in kupci imajo možnosti sklepanja prodajnih pogodb, kjer je mogoče kvalitetno zaščititi obe strani. Seveda sklenjene prodajne pogodbe v obliki notarskega zapisa zagotavljajo večjo pravno varnost. To velja tudi za najemne pogodbe glede nepremičnin.

So se pred kratkim sprejeli kakšni novi zakoni v zvezi z dedovanjem? Koliko je povprečna doba, da se primer, ki zadeva dedovanja, zaključi?

Zakon o dedovanju je star zakon, še iz leta 1976, seveda pa nekajkrat spremenjen. Potrebe po sprejemu novega, novemu času prilagojenega zakona, ki bi celovito urejal dednopravno področje, so se v teoriji in praksi pojavili že večkrat. Zadnja velika novela oziroma sprememba zakona je bila sprejeta leta 2016, po kateri se lahko tudi zakonca ali zunajzakonska partnerja odpovesta nevedenemu dedovanju v obliki notarskega zapisa. V praksi to možnost izkoristijo predvsem zakonci oziroma pari, ki zaživijo skupaj v starosti in želijo, da njihovo premoženje dedujejo otroci oziroma vnuki. Seveda je treba upoštevati tudi evropsko zakonodajo na tem področju. Naj izpostavim evropsko uredbo o dedovanju za zapuščinske postopke z mednarodnim elementom.

Na področju dedovanja ne smem pozabiti poudariti pomen Centralnega registra oporok, ki ga upravlja Notarska zbornica Slovenije. Namen tega registra je, da vsakomur omogoča vpis oporoke v ta register, oporo-

ka pa se dejansko hrani pri notarju, odvetniku ali na sodišču. Ob zapuščinski razpravi zapuščinsko sodišče po uradni dolžnosti pridobi podatke iz registra in pozove na predložitev oporoke. S tem je dejansko zagotovljeno, da se izpolni posameznikova zadnja volja.

Postopki na zapuščinskih sodiščih žal pogosto trajajo predolgo, stranke potarnajo o tem. Notarji si že dolgo prizadevamo, da bi se reševanje nespornih zapuščinskih postopkov preneslo v reševanje s sodišč na notarje. To bi pripomoglo k hitrejšemu reševanju dedovanj. Tako imajo zapuščinske postopke urejene tudi druge evropske države, tudi sosednja Hrvaška.

Kakšna pa je vloga Evropske mreže registrov oporok? Je vanjo vključena tudi Slovenija?

Notarska zbornica Slovenije je bila skupaj z notarskima zbornicama Francije in Belgije v letu 2005 ustanoviteljica Evropske mreže registrov

oporok – ARERT. Delovanje te mreže se nanaša na dedovanje oziroma evidentiranje oporok in evropskih potrdil o dedovanju. Mreža je ključni akter pri prizadevanjih za evropsko medsebojno povezanost registrov oporok in evropskih sistemov. Na ta način so notarjem po EU na razpolago podatki o registriranih oporokah in potrdilih o dedovanju. Mreža tudi krepi sodelovanje s posameznimi notariati in posameznimi registri oporok v državah članicah EU. Kljub temu da je bila Slovenija med ustanoviteljicami, pa naša država zaradi zakonodajnih omejitev še ni neposredno vključena v evropsko mrežo.

Slišala sem, da obstajajo tudi evropski ukrepi za zaščito ranljive osebe. Komu so v bistvu namenjeni?

Ne gre za zaščitne ukrepe na ravni EU za ranljive osebe, torej enotne evropske ukrepe, temveč ta občutljiva področja rešuje vsaka država članica, seveda pa pri tem zasleduje evropska načela. Položaj ranljivih

skupin v Sloveniji opredeljujejo posamezni zakoni. Gre predvsem za zakone s področja družinskega prava in prava socialne varnosti (Družinski zakonik, Zakon o dedovanju, Zakon o pacientovih pravicah ...). Namen teh določb je predvsem ta, da slovenska zakonodaja ščiti osebe, ki so tega varstva potrebne: otroke, odrasle osebe, ki potrebujejo skrbništvo, osebe v težkem gmotnem položaju ter osebe s posebnimi potrebami. Gre za urejanje njihovega zdravstvenega varstva, usposabljanje za samostojno življenje ter varovanje njihovega premoženja in drugih pravic ter interesov teh posameznikov.

Kakšna pa je bistvena razlika med notarjem in odvetnikom? S čim se notar recimo nikakor ne more ukvarjati?

Bistvena razlika je prav gotovo v tem, da odvetnik povsod zastopa zgolj svojo stranko. Notar pa ne nastopa kot pooblaščenec stranke (le v redkih, zakonsko določenih primerih – npr. zemljiškoknjižnih in registrskih postopkih), temveč po sporazumu strank sestavi javno listino – notarski zapis ali zapisnik ob upoštevanju interesov in koristi vseh strank pravnega posla. Notar ne sme odkloniti poslovanja oziroma lahko to stori samo iz razlogov, ki jih določa Zakon o notariatu, medtem ko odvetnik prosto odloča, ali bo prevzel zastopanje stranke. Notar je imenovan s strani države po zakonsko določenem izbirnem postopku, medtem ko imajo odvetniki pravico opravljati odvetniško službo ob izpolnitvi zakonsko določenih pogojev. Notar za opravljene storitve obračuna notarske pristojbine zgolj na podlagi Notarske tarife, ki jo določa Ministrstvo za pravosodje.

Če se dotaknem še bolj osebnega vidika, je težko usklajevati poklicno in osebno življenje?

Ni enostavno. Notarski poklic pomeni veliko odgovornost ter veliko delovnega časa, ki gre pogosto tudi na račun prostega časa. Zahteva celega človeka. Hvaležna sem svoji družini, ki me podpira. Seveda se trudim, da družina ni preveč prikrajšana za normalno družinsko življenje.

Se kdaj poigravate z misljo, da bi vstopili v lokalno politiko?

Ne, teh ambicij nisem nikoli imela.

Kaj pa bi v Vodicaх zagotovo spremenili in kaj se vam zdi odlično?

Vodice so moj rodni kraj in kraj, kjer sem si ustvarila svoje življenje. Vodice imajo zelo dobro lego, z

odličnimi prometnimi povezavami. Velik minus prometa pa je seveda hrup, s katerim je naša občina zelo obremenjena. Cestni in letalski hrup se bo le še stopnjeval in na področju zaščite pred hrupom se je po mojem mnenju naredilo premalo. Vsekakor me veseli, da se na območju naše občine ne gradijo veliki večstanovanjski objekti in da ohranjamo podeželski videz občine. Mislim, da je zelo dobro poskrbljeno tudi za predšolsko in šolsko vzgojo naših otrok. Če bodo otroci dobili še večjo telovadnico, pa bo še toliko boljše. Zdi se mi, da imamo občanke in občani v večini zelo spoštljive in korektne odnose in da lahko v našem okolju najdeš dobre prijatelje. In to šteje.

Tekmovalno dogajanje na Rašici

- 1. XC Rašica in 25. kronometer na Rašico

NIKA MESEC
SD STRAHOVICA

V SD Strahovica smo 11. septembra organizirali prvo tekmo v olimpijskem krosu. Čeprav dirka letos še ni štela za točke v slovenskem pokalu, je kljub temu na start privabila veliko mladih kolesarjev – tako domačih Strahcev kot tudi drugih medklubskih prijateljev.

Otroci so premierno tekmovali po novem kolesarskem poligonu, in sicer glede na starost v štirih različnih skupinah ter njim prilagojenih trasah. Najmlajši so tako tekmovali po spodnjem, ravno prav zahtevnem terenu poligona, medtem ko so najstarejši moči merili po precej razgibani in fizično zahtevni progi celotnega poligona.

Nekaj je bilo tudi odstopov in padcev, a k sreči nič hujšega. Tudi s počeno gumo je šlo do cilja! So pa bile tudi na domači tekmi zmagovalne stopničke »obarvane« v modro. V kategoriji U7 (do 7 let) sta med deklicami na stopničkah stali tekmovalki domačih Strahcev – drugo mesto je osvojila Zara Žlender in tretje Maja Kepic. Med dečki sta bila na prvem mestu Tine Vrtačnik in drugem Nace Špenko. V kategoriji dečkov do 9 let se je na koncu petega kroga oglasil zvonec, ki je naznanil zadnji krog. Tako je Strahec Rok Žavbi v konkurenci 21 kolesarjev po šestih krogih osvojil drugo mesto. Deklice so odpeljale štiri kroge in prva tri mesta zasedle domačinke: Lara Hajnrihar, Vida Bizjak in Kiara Žlender. V kategoriji do 11 let med deklicami ni bilo domačih predstavnic, med dečki

pa je med 18 kolesarji odlično tretje mesto usvojil Strahec Nejc Vrtačnik. Med deklicami do 13 let prav tako ni bilo domačih kolesark. V kategoriji dečkov so se med 16 kolesarji za čim boljši uspeh borili tudi trije Strahci, a tokrat smo medalje za prva tri mesta podelili v druge klube.

S podelitvijo medalj in praktičnih nagrad naših sponzorjev se pestro dogajanje v »dolini Strahovice« še ni končalo. Sledil je namreč tradicionalni Kronometer na Rašico – letos že 25. po vrsti. Kar 48 kolesarjev se je

podalo po rašiški gozdni cesti. Dečki in deklice so kot po navadi tekmovali do »sedla«, starejše kategorije pa vse do vrha Rašice. Zastopane so bile vse kategorije, k čemur so pripomogle enkratne vremenske razmere, zagotovo pa tudi športno vzdušje že v dopoldanskem delu; marsikdo, tudi najmlajši, se je po odpeljani kros tekmi, odpravil še na kronometer. Morda bi si želeli le malce več konkurence med ženskami, zato kar pogumno in naj vas spodbudi naš slogan: »Za zabavo in življenje zdravo!« Letošnja

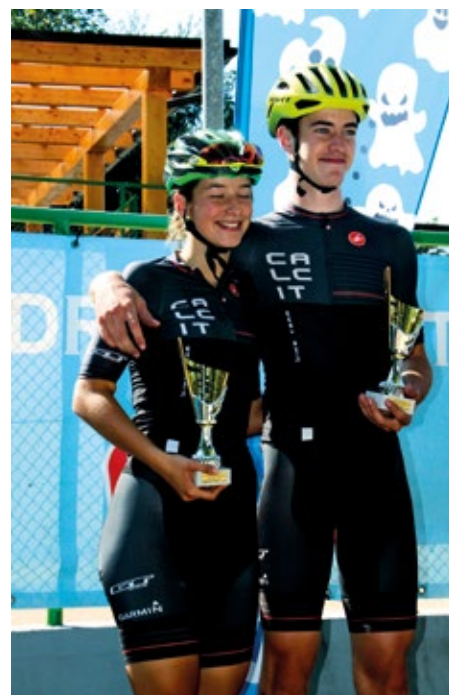
občinska prvaka mlajših kategorij sta Anja Jenko in Mark Gubanc. Med ženskami je bila najhitrejša domačinka Hana Kranjec Žagar, med moškimi pa Matic Kranjec Žagar.

Letos smo dobili tudi nov rekord. Najhitrejši, Žan Pahor (Energija team), je štirikilometrsko razdaljo premagal v času 13:17!

Vsem tekmovalcem za uspeh iskreno čestitamo! Hkrati pa se zahvaljujemo tudi vsem sponzorjem, ki so omogočili izvedbo dogodka in praktična darila za tekmovalce. Ti so: MBB, d.o.o., Viniles, Proadventure, Zavarovalnica Triglav, Zavarovalnica Vzajemna, Bergant trgovina, Salus, Giant Ljubljana – Freestyle, Zarja elektroni-

ka, d.o.o., Intersocks Kočevje, Jub, d.o.o., Puzelj, d.o.o., Gašper Dolinar, s. p., Kuhta, d.o.o., Erdani sport, Lesnina xxxl, Hydro-hit, d.o.o., Ovijač, s. p. in Jež Janez, s. p.

Rezultate in foto galerijo si lahko ogledate na spletni strani www.strahovica.si in prijavim.se

O balinanju na Strahovici – september 2021

DARE BORČNIK
SD STRAHOVICA

V okviru praznovanj ob letošnjem občinskem prazniku smo na baliniščih KUBU-ja in Strahovice v nedeljo, 5. septembra, pripravili balinarski turnir za pokal Občine Vodice. V prekrasnem sončnem vremenu se je turnirja udeležilo osem ekip, sedem iz občine Vodice in ekipa Budničarja iz Količevega. Prvo mesto je v postavi Franc Špenko, Igor Bider in Matjaž Hribar osvojila ekipa Strahovice, v finalu so bili boljši od Budničarja. V boju za tretje mesto sta se pomerili ekipi iz Vodice, KUBU in DU Vodice, slednji so končno osvojili tretje mesto.

Sicer smo balinarji Strahovice odločno krenili tudi v ligaški konkurenci. V nekoliko spremenjenem sistemu **tekmovanja v II. ligi OBZ Ljubljana**

na tekmovanje poteka v dveh skupinah, prvi del tekmovanja z 10 krogi, v pomladanskem delu se bodo ekipe obeh skupin pomerile za vrh oz. obstanek v ligi. Prvo polovico tekmovanja rednega dela je ekipa Strahovice opravila brez napake, pet tekem pet zmag. Čaka nas torej še pet tekem drugega dela tekmovanja, potem

tako imenovani »play-off«, o tem pa več spomladi.

Z **balinarskega svetovnega prvenstva** se je vrnil Aleš Borčnik, tokrat s srebrno medaljo in odločitvijo o zaključku reprezentančne kariere. Njegovo vrnitev in medaljo smo proslavili s spontanim srečanjem prijateljev na Strahovici.

Kljub vsemu sezona uspešna

VIDA PIRC
FRANCI ŠTUPAR, VIDA PIRC

Sredi intenzivnih priprav izvedbe občnega zbora preko spleta smo z velikim veseljem in olajšanjem sprejeli novico, da je zbiranje ljudi do petdeset oseb dovoljeno.

Takoj so stekle potrebne priprave in konec maja smo pod lipami pred Kulturnim domom v Vodicach imeli letošnji občni zbor, na katerem smo potrdili vsa poročila o delu v preteklem letu in sprejeli plan izletov za letos. Da društvo dela dobro in je zanimivo za številno članstvo, pove podatek, da se nam je letos pridružilo že osem novih članov, ki smo jih z veseljem sprejeli v svoje vrste.

Stari in novi člani smo svojo kondicijsko pripravljenost pokazali že teden dni pozneje, ko smo šli na Raduho. Vožnja do izhodišča res traja skoraj dlje kot sama hoja, saj so vrhovi na severovzhodnem delu države za nas precej oddaljeni. Prijetna stezica in vedno širši razgledi so odtehtali dolgo, serpentinasto vožnjo. Proti vrhu je bilo še nekaj snega, a je bil mehak in ni predstavljal nobene ovire. Ob vračanju smo se na malici ustavili v Koči na Loki, in to ravno v trenutku, ko se je ulila ploha. Preden smo nadaljevali pot proti izhodišču, je že sijalo sonce in hitro posušilo mokra tla.

V mesecu juliju običajno nimamo izleta, a smo letos izvedli pohod na Ciprnik, ki je v spomladanskem času odpadel. To je skrit in izjemno razgleden vrh v grebenu Vitranca nad kranjskogorskimi smučišči. Pot, ki smo jo začeli pri jezeru Jasna, se takoj postavi pokonci in do vrha vse tri ure niti malo ne popusti. Ves trud je na vrhu

v trenutku poplačan z razgledi, ki se jim ne moreš načuditi. Pod nami se vije dolina pod Poncami, skakalnice so nanizane druga poleg druge, vidimo nov nordijski center in v zatrepu doline je Tamar, nad katerim bdi značilna silhueta Jalovca, na severozahodu pa pogled seže vse do smučišč na Višarjah. Pot v dolino je ravno tako strma kot vzpon in kolena nas še nekaj dni spominjajo na prehojeno pot. Pravo nasprotje tej strmi poti je bil naš naslednji pohod v mesecu avgustu, ko smo se s Pokljuke podali na venec vrhov, ki obdajajo planino Lipanico. Najprej smo se povzpeli na Debelo peč, nekoliko sestopili in nato osvojili Brda, za vzpon na Lipanski vrh pa nam je že zmanjkalo časa in

ga bomo skupaj z Mrežcami osvojili ob kakšni drugi priložnosti. Na obeh vrhovih smo si vzeli čas za počitek in prelepe razglede, ki jih ponujata. Včasih se je bolje malce ustaviti in uživati v danem trenutku, kot vedno samo brezglavo hiteti.

Z velikim veseljem lahko povem, da so se trije naši člani udeležili teka Olimpijska bakla. Emil, Filip in Rok so zastopali naše društvo in bilo jih je veselje gledati tako športno razpoložene z Olimpijsko baklo v rokah. Bakla je namreč pred začetkom olimpijskih iger v Tokiu obiskala vse slovenske občine in se tako ustavila tudi v Vodicach.

Letošnje poletje je ob vseh teh aktivnostih hitro minilo in bil je že sep-

tember, ko smo se podali na Stol. Močno gora, najvišji vrh Karavank, je razmeroma lahko dostopna, čeprav po severni strani vodi tudi zahtevna zavarovana plezalna pot. A mi nismo izbrali te, temveč tisto, po kateri Stol osvoji največ planincev, to je od Valvazorjevega doma po strmi Žirovniški poti, sestopili pa po nekoliko položnejši, zato pa tudi daljši Zabreški poti. Ob živahni debati je triurna pot hitro minila in že smo stali na vrhu, skupaj s številnimi drugimi ljubitelji gora. Delček svojega miru in počitek smo si poiskali na klopcah okrog Prešernove kočice, ki stoji deset minut pod samim vrhom.

In tako smo prehodili že skoraj vse, kar smo si letos zastavili. Ostala nam je še »jagoda na torti«, to je pohod na Mangartsko sedlo v mesecu oktobru. Najlepši čas za vzpon na sedlo je prav oktober, ko travniki že dobijo rjavkasto barvo in se skale še bolj bleščijo v svoji lepoti, in ko se po dolinah že vlečejo turobne megle, višje predele pa razvaja poznojesensko sonce. Upam, da nam uspe ujeti delček te idile, potem pa bo sezona res popolna.

DU Vodice – kolesarji

Kolesarjenje od Ptuja do Ormoža (Ormoških lagun)

✍️ 📷 JOŽE ROŽMANEC

Če smo lansko leto kolesarili ob slovenski obali (od Ankarana do Sečovelj), smo se letos odpravili na popolnoma drugi konec Slovenije, in sicer na Ptujsko polje do Ormoža. S pomočjo Občine Vodice, ki nam je znova posodila nekaj električnih koles, in Janeza, ki je s svojo prilagoditvijo tovor-

Ormoško jezero je polno ptic, predvsem labodov, rac in drugih vodnih ptic.

ne prikolice omogočil prevoz večjega števila koles, smo organizirali potep po večini nam dokaj nepoznani pokrajini.

Za izhodišče smo izbrali Ptuj, kjer smo našli primerno mesto za parkiranje vozil za čas, ko smo bili na poti. Kot osnova za kolesarjenje so nam služili podatki o Dravski kolesarski poti in slikovno gradivo na internetu. Trasa poti je po vsej dolžini zelo lepo označena. Pot nas je vodila ob Ptujskem jezeru do Markovcev, kjer smo prečkali vodni kanal za HE Formin in nadaljevali pot skozi vasi med kanalom in reko Dravo. Vasi, kot so Stojnci, Muretinci, Gajevci in druge v okolici, so lepo urejene, skozi njih je bil nedavno tega položen nov asfalt, tako da je bila vožnja do Formina prav prijetna. V Forminu smo znova prečkali kanal in nadaljevali pot po levem bregu kanala, kamor so nas usmerili smerokazi dravske poti. Pot vodi ob nasipu, po ne preveč lepem makadamu, vse do Mihovcev pri Veliki Nedelji, kjer smo spet zapeljali na asfalt, vse do Ormoža.

Po obisku Ormoškega gradu in turistične informacijske točke, ki je v gradu, smo se na njihov predlog odločili še za obisk krajinskega parka Ormoške lagune. Pot vodi ob Ormoškem jezeru, mimo nekdanje tovarne sladkorja do njenih lagun, kjer so v času njenega obratovanja odlagali blato po čiščenju sladkorne pese. Ormožani so izkoristili degradirano območje za ureditev naravnega parka, kjer so našle zatočišče razne vrste ptic in kot zanimivost tudi vodni bivoli. Na žalost so bili bivoli na drugem koncu lagun, ki je bil zaprt za javnost, tako da smo jih slabo vide-

li, uspelo pa mi jih je fotografirati z močnim približanjem, zato posnetki niso ravno najboljši. Sledila je še vrnitev do Ptuja, seveda z manjšimi postanki, in proti večernim uram do doma v Vodicach.

Lep in zanimiv potep po manj znanih krajih, ki so vredni obiska, samo precej oddaljeni so. To je lep izlet, skoraj po ravnem, z izjemo nekaj manjših vzpetin, zato ga priporočamo vsem, ki ljubijo nezahtevno kolesarjenje.

Udeleženci kolesarjenja pred vhomom na lagune - v ozadju bivoli za spomin.

Posnetek vodnih bivolov v Ormoških lagunah.

DU Vodice: pohodi in kolesarjenje

  JOŽE ROŽMANEC

S poletjem se je začela tudi glavna pohodniška sezona, ki bo trajala, seveda če ne bo ponovnih omejitvenih ukrepov in izrazito slabega vremena, tja do konec septembra in morda še v oktober. Nekaj kondicije smo že nabrali, zato smo se lotili nekoliko višjih vrhov.

Olševa-Govca (1929 m)

Pred začetkom vročinskega vala smo v začetku julija sklenili obiskati Olševo z znano Potočko zijalko (lahko tudi zijavko, kot je zapisano v nekaterih informacijah). Izhodišče za pohod smo izbrali kmetijo Rogar ob solčavski panoramski cesti, do katere smo se pripeljali preko prelaza Kranjski rak, Luč in Solčave, da smo se izognili prehodu meje preko Pavličevega sedla. Ker smo pred več leti že obiskali Govco, ki je glavni vrh hribovja Olševe, z orientacijo nismo imeli težav. Po kakšni uri hoda v prijetni gozdni senci smo prispeli do Potočke zijalke, od koder se odpira lep razgled po Savinjski dolini in vrhovih savinjskih gora. Sledil je kratek, a strm vzpon po grapi nad zijalko do grebena, po katerem vodi ne preveč zahtevna slemenska pot vse do vrha Govce. Vso pot po slemenu smo imeli krasne razglede daleč naokoli tako na slovensko kot na avstrijsko stran. Videlo se je od Triglava do Pece, Uršlje gore in Pohorja, da o bližnjih vrhovih na drugi strani doline sploh ne pišem (Strelovec, Krofička, Ojstrica, Grintovec ...). Pri spustu smo spregledali odcep za obisk naravnega okna v ostenju Olševe, ki se nahaja na avstrijski strani pogorja. Enkrat

Vesela družba na Križevniku (sredina v ozadju ostri rob Ojstrice, levo planota Dleskovca)

smo ga že obiskali, zato nas bo do naslednjega obiska Olševe tudi počakal. Prijetna tura, ki smo jo zaključili pred hudo popoldansko vročino z okrepčilom v Lučah pred vrnitvijo domov.

Košuta-Veliki vrh (2088 m)

Napoved vremena je bila lepa, izbrani cilj ni bil daleč, tako da odločitev za pohod ni bila težka. Gremo na Veliki vrh nad Kofcami. Za izhodišče smo izbrali pot iz Jelendola nad

Tržičem. Od parkirišča pri Mrzlem studencu, do koder vodi, vsaj na začetku precej slaba makadamska cesta, je do Doma na Kofcah dobre pol ure hoda po strmi, a ne zahtevni pešpoti. Ko smo stopili iz gozda na obširen travnik, smo se znašli v rahli megli, ki nam je ovirala razgled po okolici. Kljub zgodnji uri, v hribe se odpravlja v jutranjih urah, so pri domu že začeli z zamenjavo fasadnih skodel. Poleg naše skupine se je proti vrhu odpravila samo še planinka

Tudi na Veliki vrh v Košuti se nam je uspelo povzpeti

s štirinožnim spremljevalcem. Kljub dokaj strmemu vzponu čez pašnike in pasove ruševja nikakor nismo predrli meglic, ki so se podile po strmem bregu. Šele ko smo dosegli greben, ob katerem je lepo speljana pot do vrha, smo pogledali iz morja oblakov, ki so preprečevali razgled po okolici in hkrati preprečevali, da nas bi sonce žgalo pri vzponu na vrh. Iz morja megle je gledal samo vrh bližnjega Storžiča. Na Velikem vrhu smo si privoščili kratek počitek, prigrizek, seveda tudi fotografiranje za spomin in žigosanje pohodniških knjižic, nato pa pot pod noge in spust proti Domu na Kofcah. Med potjo smo nabrali še nekaj planinskega cvetja za planinski čaj v jesenskih in zimskih mesecih. Ob vrnitvi do Kofca sredi dneva nas je pričakalo spremenjeno okolje. Megle so se dvignile samo v okolico vrhov, okoli doma je bilo polno obiskovalcev, tako da smo komaj dobili pristo mizo, da smo lahko naročili znamenite štruklje, po katerih Kofca tako slovi. Ob uživanju dobrot smo se lahko tudi razgledali po bližnji okolici pod 1900 m, saj so imeli višji vrhovi še vedno meglene kape. Še kratek spust do parkirišča in še ena prijetna tura se je uspešno končala.

Križevnik (1909 m)

Idejo za obisk omenjenega vrha smo dobili v Nedeljskem dnevniku. Čeprav smo nedolgo tega že hodili po teh krajih, nam Križevnik ni bil poznan. Do izhodišča na planini Ravni (tudi Ravne) smo se pripeljali čez prelaz Kranjski rak nad Podvolovljekom. Po spustu v dolino se od glavne ceste proti Lučam odcepi gorska cesta proti planini, v začetku asfaltirana in nato ne preveč lepa makadamska cesta. Cesta nas pripelje do planine Ravni, ki je izhodišče za vzpon

na Križevnik. Najprej smo krenili po poti, ki vodi proti Korošici, vendar se od nje kmalu odcepi steza proti planini Polšak. Pot je razgibano speljana skozi lep macesnov gozd in po dobri uri hoda smo že bili na planini Polšak, kjer smo morali poiskati nadaljevanje poti. Čeprav je bila v literaturi opisana kot nemarkirana, a uhojena pot, je bila v resnici dobro vidna steza, včasih celo podobna kolovozu, tako da smo bili nekaj časa celo v dvomu, da hodimo po pravi poti. Pri križišču se pot razcepi, naravnost pelje proti Molički planini in desno proti vrhu Križevnika. Pot se začne izraziteje vzpenjati, v začetku skozi gozd, nato pa, ko dosežemo greben, skozi ruševje do vrha. Od Polšaka do vrha je dobra ura hoda, ki je poplačan s čudovitim razgledom. Že pogled čez rob v Robanov kot, ki je kakšnih 1000 m nižje, je osupljiv. Za nas je bilo še posebej navdušujoče, ker smo bili na že veliko okoliških gorah, ki so bile s Križevnika tako rekoč na doseg roke. Na drugi strani Robanovega kota sta se vzpenjala Strelovec in Krofička, za njima so bila južna pobočja Olševe, malce bolj desno je bila Raduha in za njo v ozadju še Peca in Uršlja gora. Na vzhodu sta bila Smrekovec in Gol-

Pohodniki pred Potočko zijalko na Olševi

Zadovoljni na vrhu Govce, najvišjem vrhu Olševe

te, proti jugu V. Rogatec in Menina planina, Velika planina je bila skrita za Dleskovcem, ki je sosed Velikemu vrhu in Zelenici nad Moličko planino in proti zahodu mogočni zob Ojstrice. Edinstven razgled. Sledil je spust po isti poti in ker se nam ni nikamor mudilo, smo si med potjo privoščili še nekaj prgišč nabranih borovnic, ki so v tem času na tej višini ravno dozorele. Prijeten dan smo, polni vtisov, zaključili z okrepčilom na Černivcu in zgodnjim prihodom domov.

Zadovoljni pohodniki na vrhu Križevnika (1910 m)

MUZEJ.1925

✎ **MARIJA KUNSTELJ**

Današnji prispevek je sestavljen iz dveh zgodb dolgoletnega gasilskega prijatelja iz Libelič. Prva pripoveduje o udeležbi mladih tekmovalcev na državnem tekmovanju in iznajdljivosti iz zadrege. Druga pa je iz zaloge delovnih akcij ob gradnji novega gasilskega doma.

Vid je pisal na GZS

PGD Libeliče je društvo prve kategorije, vendar je za državno tekmovanje v Ormožu 2014 delegiralo kar osem enot. Med osmimi enotami, ki so se uvrstile na državno tekmovanje (na regijskem tekmovanju je tekmovalo enajst enot iz Libelič), so tudi mladinci. Ti so mladi upi libeliškega gasilstva. Po uspehu na regijskem tekmovanju so fantje še bolj zavihali rokave in se vso jesen pridno pripravljali, saj bi radi dosegli rezultat, ki so ga njihovi starejši vzorniki dosegli pred štirimi leti. Radi bi postali državni prvaki ...

V spomladanskih dneh so fantje nadaljevali z vestnim treniranjem in kmalu je bil znan datum državnega tekmovanja za mladince. »Sedemnajstega maja, v soboto, gremo v Ormož na državno tekmovanje,« je novico na vaje prinesel poveljnik društva. Vsi so novico sprejeli z navdušenjem in po končanih vajah odvihrali vsak po svoje.

Vid, robustni desetar, je prav tako odšel domov in ko je doma premetaval urnike za nadaljnje aktivnosti, je ves zaprepaden ugotovil, da ima

sedemnajsti maj že zapolnjen in je nastal problem. Po nekajminutnem premišljevanju je sedel za računalnik in na spletu našel elektronski naslov Gasilske zveze Slovenije. Napisal je dopis, ki se je glasil nekako takole:

»Spoštovani,
Sem Vid iz Libelič in obračam se na vas s prošnjo, da predstavite državno tekmovanje za mladince na drugi datum, kajti jaz imam ta dan, sedemnajstega maja že zasedeno. Takrat imam namreč lokostrelsko tekmovanje in ne morem sodelovati na dveh tekmovanjih hkrati.

Vid«

Prijazni uslužbenci Gasilske zveze Slovenije so mu seveda odgovorili, da jim je zelo žal, da bi že lahko prilagodili uro nastopa njegove enote, seveda pa datuma ne morejo prestaviti.

Manda

Leta 1985 smo na Prevaljah gradili nov gasilski dom, gasilci smo se zavezali, da bomo prevzeli dela, ki jih zmoremo sami, saj smo le tako omogočili gradnjo, sicer finančno ne bi zmogli. Zavezali smo se, da bomo podrli stari gasilski dom, napravili ostrešje in ga tudi podeskali, skratka pripravili za kritino.

Po nekaj napornih mesecih smo že delali ostrešje, za podeskati je pa bilo pribl. 800 m². Morala med nami je od napornega dela že precej padla, zato smo sklicali članski sestanek in naredili predavanje, kako ne smemo ravno v takšnem trenutku popustiti, saj se je že poznala jesen ... in vsi smo nekako dobili zagon, da smo nadaljevali z deskanjem, da ne bi bili mi

krivi, če ne bi mogli pokriti pred snegom.

Tudi Manda, gasilec, ki je žal že pokojni in ki ga je včasih, ko je bil vzburljen, kar precej zadrževalo pri govoru, je dejal: »Tudi jaz bom zabijal.« Čeprav je do takrat le late podajal.

In res prvi dan začnemo nabijati deske, tudi Manda je močno zabijal žeblje in tako vse do teme, sploh nismo opazili, kdaj se je stemnilo. Ko pa je Manda zabil naslednji žebelj, glej ga zlomka, samo zaiskrilo se je in vsem je pogled padel na Mandanov prst, po katerem je z vso silo zadelo kladivo. Manda, ki je težko govoril, ni rekel nič, le počasi je zapustil ostrešje in brez besed odšel domov. Tudi drugi smo pretreseni končali za tisti dan in si mislili, Mandana več ne bo ...

Naslednji dan po službi zopet ista ekipa za nabijanje desk na ostrešje, ko nekaj časa delamo po ustaljenem ritmu, pride na sprehod Manda. Vsi gledamo v njegov nabrekli tumpast palec in nas vse po vrsti strese do kosti – debel za tri in vijoličast in črn, kot da ni njegov.

Malo pred koncem dne pa le ni vzdržal, prišel je na ostrešje s kladivom in začel z eno roko zabijati žeblje, svarili smo ga, naj gre dol, pa ni nič slišal ... Po nekaj udarcih repriza prejšnjega dne, zaiskri se, top udarec kladiva z vso silo po že tako deformiranem palcu leve roke, o groza ... Takrat se je pa res končalo zabijanje žebeljev za Mandana, pa tako rad je zabijal.

Franc Juteršek, 52, PGD Libeliče

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Potresna nevarnost v Republiki Sloveniji

Kako pa bi vi ravnali ob potresu?

**ANICA FERLIN, UPRAVA RS
ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE**

Potres je naravna nesreča, pri kateri seizmično valovanje povzroči neželene posledice na ljudi, objekte in naravo. Gre za pojav, ki ga ne moremo natančno napovedati in preprečiti, lahko pa se določijo območja, na katerih je največja verjetnost pojava potresa in njegovih posledic. Takšno območje z večjo potresno nevarnostjo z intenziteto VIII po Evropski potresni lestvici (EMS) poteka v Sloveniji od severozahoda proti osrednjemu delu in jugu ter jugovzhodu države. Potres bi v tem pasu, na katerem prebiva okrog 53 odstotkov prebivalstva, prinesel velike posledice za ljudi in infrastrukturo. Na objektih bi se pojavile razpoke v stenah, pri dobro grajenih stavbah bi se lahko porušile posamezne sten, slabo grajene stavbe pa bi se porušile v celoti. Z oddaljevanjem od tega območja se potresna nevarnost in učinki potencialnega potresa zmanjšajo.

Na potres se lahko pripravimo z ukrepi, ki blažijo njegove posledice. Mednje prištevamo potresno bolj odporne gradnje, prenove in utrditve stanovanjskih ter javnih objektov, načrtovanje učinkovitega delovanja sistema za zaščito, reševanje in pomoč (ZRP) ter spremljanje in proučevanje potresne dejavnosti. Izredno pomembno je tudi izobraževanje prebivalstva o pravilnem ravnanju pred in med potresom in po njem ter usposabljanje sil ZRP. Z namenom krepitve usposobljenosti in pripravljenosti sil ZRP Uprava RS za zaščito in reševanje s konzorcijskimi partnerji iz Slovenije, Nemčije, Italije in s Hrvaške zato med leti 2019 in 2021 izvaja projekt *Praktična vaja civilne zaščite* – #SIQUAKE2020.

Projekt #SIQUAKE2020

Namen projekta je povečati pripravljenosti sistema ZRP v Sloveniji ter mehanizma Unije na področju civilne zaščite v primeru velikega potresa v osrednji Sloveniji. Projekt, ki se izvaja s podporo omenjenega mehanizma, vključuje organizacijo in izvedbo različnih dogodkov, od vaj, delavnic, usposabljanj do priprave smernic za izvedbo usposabljanj tudi za druge države članice mehanizma. Osrednji dogodek projekta pa predstavlja praktična vaja #SIQUAKE2020, katere izvedba je bila zaradi epidemije covid-19 prestavljena na 4. do 8. oktober 2021. Na več deloviščih v Ljubljani, Logatcu in na Vrhniki je več sto udeležencev iz petih držav ocenjevalo stanje in poškodovanost objektov, vadilo postopke iskanja ter reševanja iz porušeni ali poškodovanih objektov, podpiranja in stabilizacije poškodovanih stavb, zagotavljanja nujne medicinske pomoči, začasnih množičnih zatočišč za prizadeto prebivalstvo ter sprejema mednarodne pomoči.

V okviru projekta se izvajajo tudi aktivnosti za ozaveščanje prebivalstva o pravilnem ravnanju pred, med in po potresu. Ključne smernice za ravnanje ob tovrstnem dogodku vam predstavljamo v nadaljevanju.

Kako se lahko pripravimo na potres

Na karti potresne intenzitete in aplikaciji *POTROG – Oцени svojo stavbo* lahko preverimo morebitne učinke potresov na območju, kjer živimo, ter potresno ranljivost našega bivališča. Pripravimo si najnujnejše osnovne potrebščine, ki bi nam po potresu omogočale premostitev obdobja do vzpostavitve osnovnih storitev, kot so voda, zaloga hrane, prva pomoč, higienski pripomočki, odeje, baterijska svetilka in podobno. Priporočljivo je vključiti tudi kopije dokumentov in druge stvari, za katere ocenjujemo, da bi jih potrebovali.

Znotraj gospodinjstva vnaprej določimo varna mesta za zaklon. Omare in elektronske naprave pritrdimo na stene, velike in težke predmete pa postavimo na nižje police. Slik, ogledal in drugih ostrih predmetov ne obešamo nad postelje in kavče, ki jih odmaknemo tudi od oken, predelnih sten, visokega pohištva in težkih lestencev. Pomembno je tudi, da so plinske in grelne naprave ter zalogovniki vode ustrezno nameščeni in zavarovani, lahko vnetljive in strupene tekočine primerno shranjene ter da na hodnike in pred vrata ne postavimo večjih omar, ki bi nam lahko ob potresu onemogočile izhod.

Kako pravilno ravnamo med potresom

Najpomembnejše med potresom je, da **ostanemo mirni**. Ko začutimo potresne sunke, **se oddaljimo od steklenih površin, si poiščemo zaklonišče pod mizo, podbojem vrat ali v kotu ob notranjih nosilnih stenah**, hkrati pa **si zaščitimo glavo z rokami, oblačili, blazino ali čim drugim**. Nikakor ne smemo zapuščati stavbe, uporabljati dvigala, stopnic in skakati skozi okno. Počakamo, da potres mine, nato pa umirjeno zapustimo stavbo.

Če se med potresom zadržujemo na prostem, se odpravimo na odprt prostor, proč od stavb, infrastrukture in raznih napeljav, vodnih bregov, dreves, previsnih sten itn. Če umik iz pozidanega območja ni mogoč, se umaknemo k najbližji vratni odprtini in si z rokami zavarujemo glavo. V avtomobilu upočasnimo vožnjo, zapeljemo na rob vozišča in počakamo na konec tresenja. Ne ustavljamo se v predorih, na mostovih, v bližini daljnovodov, velikih tabel ali stavb, ki bi se lahko podrle. Na sredstvih javnega prevoza se trdno primemo, da ne pademo in si zavarujemo glavo pred padajočimi predmeti.

Kaj storimo po potresu

Če smo ujeti v ruševinah, poskušamo ugotoviti smer dovoda zraka in pred prahom pokrijemo usta ter nos. Če nismo poškodovani, poskušamo odstranjevati ruševine v smeri dovoda zraka, če pa smo poškodovani, se čim manj premikajmo in v enakomernih presledkih udarjajmo po kovinski napeljavi ali zidu. Če potrebujemo pomoč in imamo na voljo mobilni telefon, pokličemo 112, vendar se izogibamo nepotrebnim klicem ter varčujemo z baterijo.

Če nismo ujeti v ruševinah in poškodovani, pomagamo na varno ljudem okoli sebe. Po potresu ne uporabljamo odprtega ognja, izklopimo

vse plinske in električne naprave ter zapremo glavni ventil vodovodnega omrežja. Poškodovano stavbo zapustimo po najvarnejši poti, pri čemer s seboj vzamemo najnujnejšo obleko, dokumente, denar in zdravila ter poskrbimo za domače živali. Če je stavba poškodovana, vanjo ne vstopamo več, pač pa počakamo na oceno usposobljenih strokovnjakov.

Morebitni potres v osrednji Sloveniji podobne intenzitete kot potresa v Zagrebu marca 2020 in Petrinji decembra 2020 bi lahko imel zaradi goste naseljenosti, dnevni migracij in prisotnosti državnih, gospodarskih ustanov ter infrastrukture velike posledice. Okrog 600 tisoč ljudi bi bilo izpostavljenih

učinkom potresa, zato se moramo nanj dobro pripraviti, da zmanjšamo njegove morebitne posledice. Več informacij o pravilnem ravnanju pred in med potresom ter po njem poiščite na spletnih straneh www.siquake2020.eu, www.gov.si in <http://potrog2.vokas.si/>.

Viri:

Uprava RS za zaščito in reševanje (2012). *Ste pripravljeni na potres? Ljubljana: Ministrstvo za obrambo.*

Vlada Republike Slovenije (2020). *Državni načrt zaščite in reševanja ob potresu, verzija 3.1, številka 8420-1/2014/9 z dne 20. 2. 2014.*

#SIQUAKE2020 (2020). *Projekt #SIQUAKE2020. Dostopno preko: <https://www.siquake2020.eu/o-projektu/> (27. 3. 2021).*

Potresi in ukrepi v primeru potresa

✦ FLORIJAN KREMŽAR,
UČENEC OŠ VODICE

Ko sem lansko leto delal raziskovalno nalogo in anketo o potresih pod vodstvom Andreje Bečan, me je presenetilo, kako malo ljudi zna naštet vsaj dva primerna ukrepa. To je lahko zelo nevarno, saj živimo na območju, kjer nastaja nova tektonska prelomnica, in bi lahko bilo življenjskega pomena prav ukrepati v primeru potresa.

Ko sem lansko leto delal raziskovalno nalogo in anketo o potresih pod vodstvom Andreje Bečan, me je presenetilo, kako malo ljudi zna naštet vsaj dva primerna ukrepa. To je lahko zelo nevarno, saj živimo na območju, kjer nastaja nova tektonska prelomnica, in bi lahko bilo življenjskega pomena prav ukrepati v primeru potresa.

Le malo ljudi ve, da v Sloveniji lahko dosežejo potresi magnitudo (to po-

meni moč) 7–9 po Richterjevi lestvici (od vprašanih iz OŠ Vodice le 0,2 %). Treba je vedeti, da ni vedno pametno na vrat na nos zdrveti ven, če se zgodi hujši potres. To se sme samo, če smo blizu izhoda, saj se lahko na poti ven poškodujemo. Če smo v stolpnici, ne smemo uporabljati dvigal, pa tudi po stopnicah ni pametno iti. V takem primeru se je najpametneje skriti pod podboj vrat, pod posteljo ali pod kakšno močno mizo. Če te možnosti ni, je treba poskusiti stati v kotu, tam, kjer se stikajo nosilne stene. Če smo dovolj blizu izhoda, da lahko gremo ven, gremo na mesto, kjer se nič ne more zrušiti na nas (npr. hiše, drevesa, daljnovodi ...). Pametno se je uleči na tla. Med potresom se ne vračamo v hiše, sploh pa ne, da bi kaj rešili. To je lahko smrtno nevarno.

Rad bi še omenil seizmograf (seizmos = potres, graphein = pisati). To je naprava za merjenje potresov, iznaj-

(kopija prvega seizmografa iz 132 pr. Kr., <https://www.jeremiahjenne.com/the-archives/2018/8/23/the-historical-record-for-march-1-zhang-hengs-seismometer>)

dena leta 132 pr. Kr. Od takrat je že veliko izboljššan. Potrese je nemogoče napovedati. Ljudje, ki se poklicno ukvarjajo s potresi, so seizmologi. Tudi njihovo delo je življenjskega pomena, imajo ga tudi več, kot bi pričakovali, saj vseskozi sledijo in poročajo o tektonskih premikih. Zato bodimo pozorni in ne pozabimo ustrezno ukrepati!

Srce, ki sprejema

✍️ ROZALIJA JEGLIČ

V soboto, 25. septembra, smo se zbrali prostovoljci Župnijskih karitas v Vipavi. Udeležili smo se enodnevnega seminarja pod geslom **Srce, ki sprejema**. Sodelovale smo tudi tri prostovoljke ŽK Vodice. Program izpopolnjevanja je pomemben del karitativnega in humanitarnega poslanstva. Poseben poudarek je na delu z ranljivimi skupinami.

Mašo je daroval g. Ervin Mozetič, ki je v nagovoru poudaril, da je srce, ki sprejema predvsem usmiljeno, vključujoče in povezuje brate in sestre med seboj.

S. Meta Potočnik nam je zelo zanimivo predstavila papeževo okrožnico Vsi bratje. Z njeno poglobljeno razlago smo dobili širino papeževih misli, da smo vsi bratje in sestre. Vsega ne bomo nikoli dosegli. Pomembno je, kako posameznik deluje v svoji sredini, ali je za dialog, ali poslušna, ali sliši, ali govori in išče skupne točke. Papež Frančišek v svoji okrožnici gleda na ves svet in je vest za vsakega. Vsak človek je pomemben, zato je pomembno sodelovanje in solidarnost. Sledila je okrogla miza z naslovom Sprejemanje starejših, bolnih in umirajočih. Svoje razmišljanje so nam predstavili patronažna medicinska sestra Martina Lemut, p. Benedikt Lavrih ter Bernarda Mali in Marjana Klanjšček iz Društva Hospic. Danes je težko opredeliti dejanski mejnik starosti. Zanimivo je bilo slišati, da je staranje povzetek življenja in dar. Pomembna je medsebojna pozitivna komunikacija. Značajske lastnosti posameznika ostajajo, vendar so po-

membne tudi spremembe. Starost bogatijo življenjske izkušnje in modrost. Seveda se s staranjem pojavijo tudi različne težave, zdravstveni problemi, najhujša pa je osamljenost. Pogovarjali smo se tudi o različnih oblikah pomoči v času bolezni in se dotaknili različnih možnosti podpore ob umirajočih. Neozdravljivo bolni so lahko tudi mladi in otroci, za vse pa je pomembna paliativna oskrba. Ustvarjati pogoje, ki bodo prijazni starosti, je naloga celotne družbe in vsakega posameznika.

Imeli smo tudi učno delavnico o sprejemanju starejših. Soočili smo se z različnimi situacijami, ki jih doživljajo starejši. Vsaka skupina je na svoj način preigrala rešitve, ki smo jih nato predstavili. Veliko smo se pogovarjali o osamljenosti. Živeti neprizadeto ob bolečini drugega je nesprejemljivo. Nihče ne sme biti prezrt, ublažiti človeško trpljenje in ohraniti dostojanstvo, je naša naloga.

Za zaključek so nam predstavili nekatere dobre prakse, ki jih izvaja Slovenska karitas, Škofijska karitas Celje, Društvo distrofikov Slovenije in Društvo Ozara. Predstavili so

nam možnosti pri vključevanju ljudi v različne programe pomoči. Posebej zanimivo je bilo slišati razlago, kaj pomeni osebna asistenca. Storitve s tega področja so prilagojene potrebam posameznika, njegovim sposobnostim, želim in življenjskim razmeram v vsakdanjem življenju.

Sporočilo seminarja je bilo, da je pomembna vsaka pomoč in razumevanje, ki naj temelji na zaupanju, pozitivni komunikaciji in medsebojnem spoštovanju.

“SRCE je središče človekove biti. Skupaj z razumom in voljo je sedež človekove duše, kraj čustvovanja, vozlišče odnosov, varuh vrednot, motor ravnanja in prostor sprejemanja v osebno območje. Razlogi za to, da nekoga spustim blizu, da ga začutim, celostno zaznam, prihajajo iz srca. Razumski filtri lahko močno ovirajo ta proces ali pa ga podpirajo. Stiska nagovarja najprej srce, ki potem gleda, razsodi in deluje iz ljubezni. Srce je domovanje (so)čutenja, nežnosti in ljubezni.

(Alojzij Štefan)

Novo šolsko leto v vrtcu

HEDVIKA ROSULNIK

Z novim šolskim letom so se starši razveselili sprejete novele, ki določa, da je vrtec za drugega otroka, ki je vpisan v vrtec sočasno s sorojencem, brezplačen. Staršem treh in več otrok pa ta ugodnost pripada v vsakem primeru, ne glede na to, ali sta starejša otroka že v šoli, kar pa ne velja za družine z dvema otrokoma. S tem naj bi se izboljšal položaj družin in dostop do predšolske vzgoje.

V našem Vrtcu Škratek Svit Vodice si nenehno prizadevamo za spodbudno učno okolje. Poleg številnih že utečenih obogatitvenih dejavnosti letos posebno pozornost namenimo področju gibanja. Različne športne dejavnosti izvajamo na prostem, v športni igralnici, z vzgojiteljicami in z zaposleno športno pedagoginjo. To je v času, v katerem živimo, zelo pomembno. V najnežnejših letih spodbujamo k sistematičnemu gibanju, razvijanju gibalnih

sposobnosti, spoznavanju različnih športov. Veseli smo, da imajo naši otroci dobre pogoje za brezskrbno igro, učenje, gibanje, s podporo našega ustanovitelja. Naš vrtec in naše delo bomo spomladi v okviru projekta Erasmus s ponosom predstavili predstavnikom iz sodelujočih držav. Vzgojiteljice konec oktobra odhajajo v Estonijo, kjer bodo spoznavale njihov sistem predšolskega izobraževanja. Veselimo se sodelovanja, novega znanja.

Zeliščarji podiramo meje

MIRAN ČEBAŠEK

Ker živimo v nenavadnih časih, ko je družabnost okrnjena, je druženje z naravo in v naravi toliko bolj dobrodošlo.

Med letošnjimi izleti v organizaciji Zeliščarske sekcije pri Društvu upokojencev Vodice je bil med najbolj zanimivi tradicionalni izlet na z zdravilnimi rastlinami razkošno posejan Krvavec.

Uka željnim ljubiteljem narave se je poleg aktualne predsednice vodiških upokojencev Mihaele Logar in

V naravi se ne brišejo le občinske meje, temveč tudi meje med generacijami.

predsedniku z najdaljšim, 15-letnim stažem, Janezu Podgoršku, pridružil tudi predsednik Društva upokojencev Smlednik Ivan Špenko. V prijetnem vzdušju so med nabiranjem črne detelje, gorske rese, ranjaka in manj znanih zdravilnih rastlin ter med spoznavanjem njihovih lastnosti, tako potekali tudi zanimivi pogovori in izmenjava izkušenj še z drugih področij.

Zdaj na duri sicer že potrkava hlad, a sezona zeliščarstva s tem le dobiva nove razsežnosti. Z meseci na r je namreč nastopila sezona izkopavanja zdravilnih korenin. Pa veselo na delo: konjska griva, kopriva, regrat, rožni koren in veliki oman vabijo, do prvega snega pa si lahko naberejo tudi jesensko reso, ki zdravi sečne poti, ki so v mrzlih in vlažnih dneh še posebej na udaru.

Aktualna predsednika Mihaela in Ivan med zasluženim počitkom.

Ex tempore Vodice

  RADO ČUK

Kulturno društvo Matije Koželja Utik je 11. septembra 2021 organiziralo 7. ex tempore. V čudovitem jutru sončne sobote se je pod lipami ob Kulturnem domu Vodice zbralo 35 likovnikov, ki so ob slovenskih narodnih motivih ustvarjali z glino (posode, reliefi) in poslikavo stekla (vaze, kozarci, vitraji).

Po 'teoretičnem' uvodu, ki sta ga pripravila ga. Darinka Klopčič (voditeljica delavnic) in arhitekt g. Ivo Koritnik, so se udeleženci zatopili v ustvarjalne postopke slikanja in gnetenja gline, pri katerih so posebej najmlajšim pomagali še ga. Joži Nastran Brank, ga. Klavdija Špenko in g. Boris Kubelj. Društvo je zagotovilo material za delo, navdih pa so kar vreli iz ustvarjalcev

in tudi dobre volje ni manjkalo. Gline izdelke so spekli v peči in glazirali z različnimi barvami engoba in glazur. Vsi izdelki so pripravljani za razstavo, ki pa jo je v teh časih kar težko načrtovati. Stvaritve so udeležencem pomenile velik izziv, saj so se s tem načinom ustvarjanja nekateri srečali prvič ali so se doslej ukvarjali le redki. Morda je bila tudi zato letos udeležba nekoliko skromnejša (35), veliko pa

povedo tudi fotografije zadovoljnih in ustvarjalnih udeležencev.

Vseeno nas je zelo veselila udeležba osnovnošolcev in srednješolk, pa tudi posameznikov iz sosednjih likovnih društev.

Za zaključek so nas k veliki mizi povabile pice in priznanja, ki so jih prejeli vsi udeleženci. Prepričan sem, da ni bilo nikomur žal za čas, ki ga je namenil svojevrstni umetnosti.

DP v judu za kadete in kadetinje ter starejše dečke in deklice

 JOŽI NASTRAN BRANK
 ARHIV KLUBA BEŽIGRAD

Zaradi epidemioloških razmer se po daljšem premoru lahko znova veselimo številnih športnih tekmovanj in prireditev za mladino, ki to še kako potrebujejo, saj si z njimi utrjujejo svojo psihološko stabilnost, vztrajnost in fizično krepitev telesa.

V soboto, 25. septembra, sta na Prevaljah na Koroškem potekali dve državni prvenstvi, in sicer za kadete in kadetinje ter starejše dečke in deklice. Tekmovanja so se udele-

žili tudi nekateri vodiški osnovnošolci in srednješolci. Med njimi sta bila med starejšimi dečki zelo uspešna **An Lomovšek Kalar in Lenart Brank**. Vsak je v svoji kategoriji v U14 osvojil **odlično tretje mesto**. Prav tako je **tretje mesto** med kadetami osvojil tudi **Tim Drašler**. Vsi fantje zastopajo klub Judo Bežigrad. Judo ima v slovenskem športu izjemen pomen. Otroci se pri vadbi naučijo vrednot spoštovanja, discipline in lepega vedenja. Kar pa največ šteje, je pripadnost društvu in dejstvu, da se vztrajnost vedno poplača. Iskrene čestitke in kar tako naprej!

Katja Babič, svetovna šolska prvakinja

TANJA DOMINKO
OSEBNI ARHIV

V prvi polovici septembra je v Beogradu potekalo Svetovno šolsko prvenstvo v orientacijskem teku. Katja Babič, mlada perspektivna 18-letna športnica iz Vodice, je domov prinesla zlato. Postala je svetovna šolska prvakinja, za kar ji iskreno čestitamo.

Katja pravi, da je orientacijski tek v tujini bolj znan kot pri nas, v Skandinaviji se tekem udeleži tudi po 10 tisoč ljudi, v Švici je tekmovalka v tej disciplini postala športnica leta in zasenčila celo smučarko Laro Gut, pri nas pa je ta šport precej manj prepoznaven. Katja včasih raje reče, da trenira gorski tek, saj je tako bolj preprosto, čeprav so tekme ne le v naravi, ampak tudi v mestih. Koliko različnih čevljev ima, ne ve, in se ob tem na glas zasmije. Takih s petkami v njeni omari ni, zanje bo priloznost na maturantskem plesu, doda.

Katja, kaj bi rekla, da je šport tvoj drugi obraz?

Lahko bi rekla, ja. To je glavna stvar, ki me trenutno veseli, veliko časa za druge stvari ni, razen za šolo. Če niso treningi, so pa v prostem času druge športne dejavnosti. V družini smo namreč vsi športni navdušenci, oče je denimo alpinist. Ves čas smo naokoli.

Se tudi oče ukvarja s tem športom?

Da, zadnji dve leti se tudi on udeležuje tekem na državni ravni. Pri tem športu je namreč zanimivo, da sodelujejo tako najmlajši, stari komaj pet ali šest let, gredo na progo skupaj s

starši, ti pa sodelujejo, dokler lahko hodijo. Tek namreč ni obvezen. V Sloveniji so kategorije do 65 let, v tujini so pa tudi do 80, 90 let, tako da so kar korajžni.

Kakšna disciplina je pravzaprav orientacijski tek, kaj je pomembno?

To je šport, ki potrebuje fizično pripravljenost, pa tudi psihično in umsko, veliko je treba misliti ... Podoben je gorskemu teku, saj ves čas tečemo. V roke tako dobiš karto nekega območja, ki je narisana zelo natančno, celo polmetrski kamen je vrisan. Veliko je detajlov, nekdo, ki jo vidi prvič, bi verjetno debelo gledal. Vrisana je proga in vmes točke, lahko je dolga 5 kilometrov, lahko tudi do 20 kilometrov, vmes je npr. 14 točk, obiskati jih moraš v pravilnem vrstnem redu in se na točki potrditi s čipom. Zmaga tisti, ki ima najhitrejši čas.

Se pravi, ni samo hitrost, ampak tudi modrost ...

Seveda, tudi izkušnje. Pozna se ta razlika. Lahko bi tekmovala z atletinjno, ki bi me na stadionu premagala,

v naravi pa se ne bi znašla. Prednost ima tisti, ki je tehnično najboljši. Ko prideš do neke točke, ko so vsi zelo dobro tehnično podkovani, pa pridobi na veljavi hitrost.

Zdaj si torej osvojila sam vrh?

Ja, v svoji starosti na šolskem svetovnem prvenstvu sem na dveh tekmah, na dolgih progah in na srednjih progah zmagala in tako postala svetovna šolska prvakinja.

Čestitke. Kakšna je bila konkurenca?

Prednost sem imela, ker sem bila najstarejša, so drugačne izkušnje, tehnika, pa tudi fizično se eno leto močno pozna. Na drugih tekmah letos nisem bila najstarejša in nisem mogla poseči tako visoko. Če je 20 ali 30 deklet starejših, je drugače. Teden dni pred šolskim prvenstvom sem bila v Turčiji na svetovnem mladinskem prvenstvu, kjer sem tekmovala z dve leti starejšimi tekmovalkami in zasedla 25. mesto od 120. Kljub temu je bil to najboljši slovenski rezultat v zgodovini. Za naprej pa seveda tudi ciljам na stopničke.

Kako močna pa je bila v Beogradu slovenska odprava?

Kar veliko nas je bilo, mislim, da približno 15 tekmovalcev, ki so se pomerili v različnih kategorijah.

Kako je prišlo do tega, da si se sploh začela ukvarjati s tem športom?

Ko sem bila v petem razredu osnovne šole, je naša šola organizirala državno prvenstvo, meni je bil gozd, kjer je tekmovanje potekalo, blizu, poznala sem ga do zadnjega kotička in sem si rekla, zakaj ne bi šla. Če se prav spomnim, je bila celo taka spodbuda, da si za uspešno sodelovanje dobil petico v redovalnico. Na tistem tekmovanju se niti ne spomnim, katera sem bila, ampak nisem bila slaba, kar je bilo za številne presenečenje. Spomnim se, da nas je na tekmovanje pripravljaj učitelj Frenk Špenko, ki mi je leto pozneje, ko sem bila na državnem tekmovanju druga, predlagal, naj začnem resno trenirati. Klub je deloval v sosednji občini Komenda, gre za najboljši klub v državi. Ampak najprej nisem bila navdušena, saj sem že trenirala plezanje, pa tudi nisem vedela, da je ta šport tako razvit in po svetu priljubljen. Dokler nisem leto

pozneje na novem državnem prvenstvu zmagala. Dve leti sem nato vztrajala pri obeh športih, ampak se pozna, da ne moreš povsod biti 100-odstoten, zato sem v 9. razredu nehala s plezanjem in se posvetila le orientacijskemu teku. Plezam pa še vedno rada.

Kaj pomeni resno trenirati?

Na začetku nisem trenirala vsak dan, ampak petkrat na teden. V osnovni šoli ni bilo veliko dela z učenjem, tako mi ni bilo težko vzeti si tistih dveh ur, pa tudi družba v klubu mi je ustrezala. Če se ne bi dobro razumeli in če ne bi bili trenerji super, me verjetno ne bi tako potegnili. Ker mi je bil šport glavna stvar, sem se odločila za športno gimnazijo v Šiški, kjer imam treninge po dvakrat na dan, izostanki od pouka niso tak problem, so pa tudi obdobja, ko pride dan odmora, tako kot danes, saj imam jutri tekmo. Zdaj pozimi so dolgi treningi, tečemo tudi po dve uri, ampak uživam. Raje imam mraz kot vročino.

Kakšni so načrti za naprej, zdaj si v četrtem letniku?

Glede fakultete še ne vem natančno, je pa res, da sem težko pri miru,

ves čas me vleče v kakšno aktivnost, zanima me sicer tudi dizajn, ampak sedenje za mizo ob risanju in računalniku bi bilo preveč. Tako razmišljam o kineziologiji in kakšnih tečajih masaže. Lahko delaš s športniki, pa tudi meni bi te informacije prišle prav. Čim dlje bi rada ostala v tem športu, poskusila tudi živeti od njega.

Kaj pa tujina?

Od lani sem tudi v švedskem klubu Umea, tam je to tako razvito, da imajo svoje lige in klubi kupujejo tekmovalce po svetu. Trenutno imam podpisano pogodbo za dve leti, kar od mene pričakujejo, je, da pridem trikrat na leto zanje na Švedsko tekmovat. Letos so jih sicer večino odpovedali zaradi korone, upam, da bo prihodnje leto lažje.

Komu priporočiti ta šport?

Vsekakor je ta šport za nekoga, ki je rad v naravi in ki ni občutljiv na vsako blatno lužo. Če rad tečeš, je super. Zame tek na stadionu ne bi bil, ne maram teči v krogih, pri tem športu je ravno to zanimivo, da nikoli ne veš, kaj te čaka, vedno je nekaj novega, vsaka tekma je presenečenje.

Po dežju posijalo sonce, vodiški asfalt pa je dal nove prvake turnirja Vodice 3 x 3

✍️ 📷 MATIJA KOSMAČ

Leto 2021 je zaznamovalo še šesto zaporedno leto, ko sva Rok Jeraj in moja malenkost združila moči pri organizaciji košarkarskega turnirja ter skupaj s številnimi, ki so priskočili na pomoč, bila boj z dežjem.

Dolgo smo odlašali s končno odločitvijo o izvedbi turnirja, saj do zadnjega ni bilo dovolj jasne vremenske napovedi za zadnjo soboto v mesecu avgustu, ki bi prižgala zeleno luč. Kljub temu smo se tudi zaradi aktualnih ukrepov glede covid-19 odločili za prvotni načrt. Dež je sicer pospremil predviden začetek turnirja, a so se oblaki kmalu razkropili in lahko smo uživali v eni izmed najlepših kulis v zadnjih šestih letih.

Tudi letos smo zadovoljni, da nam je v Vodice uspelo zvabiti kar nekaj vidnih slovenskih košarkarskih ekip, ki blestijo tudi na državnih prvenstvih. Prav najboljša izmed teh je nato tudi pokazala svojo kakovost in prišla do

zmage. A najprej je moralo deset ekip priti skozi sito skupinskega dela, kjer sta se poslovili dve četverki. Žal je bila ena izmed njih tudi ekipa domačih košarkarjev, ki pa so imeli veliko smolo in so v treh napetih končnicah pomahali napredovanju v slovo.

Skozi četrtfinale in polfinale sta se v nadaljevanje uvrstili ekipi lanskih zmagovalcev in povratnikov na vodiški asfalt, ki so odlično nastopali že leta 2016. V finalu je premoč pokazalo moštvo Ljubljane East in prišlo do zaslužene zmage, brez poraza na turnirju. Na drugem mestu so tokrat pristali branilci naslova, košarkarji iz ekipe Sntntn. Tretje mesto je pripadlo Nomagu, ki pa mu je bila lahko v uteho

ponovna zmaga Matica Hudobivnika v tekmovanju v metu za tri točke.

Spet naju je pri izvedbi turnirja spremljala fantastična ekipa prostovoljk in prostovoljcev, ki so nama s svojo energijo dali zagona tudi za prihodnje leto. Še enkrat se za pomoč lahko zahvaliva vodiškemu športnemu društvu Victoria Club, Občini Vodice in drugim sponzorjem, ki iz leta v leto dajejo ključno podporo, da lahko vedno znova uživamo v odlični košarki in še boljši družbi. Hvala tudi vsem obiskovalcem našega kulinaričnega kotička in na koncu koncev seveda tudi košarkarjem, ki se vsako leto vračajo v kotiček na sončni strani Kamniško-Savinjskih Alp. Do prihodnjic!

Šolska športna tekmovanja v septembru

  MIHA KIMOVEC

Šolsko državno prvenstvo v vožnji na čas

Uspehi slovenskih kolesarjev so prav gotovo eden izmed razlogov, da je ta šport iz leta v leto bolj priljubljen tudi med učenci naše šole. Dokaz temu je številna udeležba na nedavnem državnem prvenstvu v kolesarski disciplini vožnji na čas. Na klasičnem prizorišču pod Šmarno goro je nastopilo kar 37 kolesarjev OŠ Vodice. V boju z

uro so v čudovitem sončnem vremenu naši športniki pokazali izjemno borbenost. Posledica tega so bili nasmejani obrazi v cilju in zadovoljstvo ter ponos ob dvigu največjega pokala v ekipni razvrstitvi. Najžlahtnejšo kolajno si je med posamezniki na 1,6-kilometrski progi privozila Neža Šetina (8. b).

Šolsko državno prvenstvo v gorskem teku

Na tradicionalnem prizorišču pri Starem gradu nad Smednikom je potekalo že 21. prvenstvo Slovenije v gorskih tekih za osnovne in srednje šole. Na krožni 1600-metrski progi je nastopilo tudi 22 učencev naše šole. Na razgibanem terenu so se vsi tekmovalci borili do zadnjih atomov moči tako, da zadovoljstva v cilju ni manjkalo. Za najboljšo uvrstitev je z enajstim mestom poskrbela Maruša Pezdirc iz 7. a.

Šolsko državno prvenstvo v orientaciji

V okolici Osnovne šole Maksa Pečarja v Črnučah je konec septembra potekalo tekmovanje v orientacijskem teku. V disciplini, kjer štejejo hitrost, iznajdljivost, odločanje o pravi poti, zbranost in izkušnje, je nastopilo sedem učencev naše šole. Tekmovalne proge so bile dolge od 2,6 km do 4,2 km. Sliši se malo, a gre za zračno razdaljo pri merjenju celotne dolžine. V iskanju kontrolnih točk so se naši učenci pod mentorstvom Frenka Špenka odlično znašli. Za najboljšo uvrstitev je s sedmim mestom poskrbel Florjan Kremžar (8. a).

Vsem učencem čestitamo za pogum in pripravljenost zastopati našo šolo na šolskih športnih tekmovanjih, kjer je najpomembnejše medsebojno sodelovanje in druženje ter spoštovanje fair playa.

Nov zakon za večjo zaščito domačih živali

  HELENA ČERIN

Povezanost z živalmi zelo pozitivno vpliva na naše počutje. Za psa celo pravimo, da je človekov najboljši prijatelj. A imeti hišnega ljubljénčka je tudi zelo velika odgovornost. To namreč ni igrača, ki jo pospravimo v kot, ko se je naveličamo. Poskrbeti moramo za njega celo življenje. Pred prihodom živali je potreben tehten premislek, koliko denarja smo pripravljene nameniti, kakšne pogoje bivanja imamo, koliko časa smo pripravljene preživeti z domačim ljubljénčkom, bo šel lahko z nami na dopust, ... Skratka, prihod živali temeljito poseže v naše življenje.

Pred kratkim je stopila v veljavo nova zakona o zaščiti živali. Predlagane rešitve spodbujajo odgovorno lastništvo domačih živali ter sledijo njihovi zaščiti in dobrobiti. Te pomembne spremembe bodo morda vplivale tudi na vaš odnos z vašimi hišnimi ljubljénčki.

Nov zakon o zaščiti živali med drugim določa:

- vse pasje mladiče, ki se skotijo v Sloveniji, je treba že v leglu do osmega tedna starosti označiti z mikročipom,
- za dokazovanje lastništva mačke boste morali poskrbeti za njeno označitev z mikročipom,
- jasnejša pravna podlaga za ravnanje z nevarnimi psi,
- pastirski psi imajo po novem enak status kot drugi službeni psi,
- privezovanje psov bo dovoljeno le v izjemnih primerih, za prive-

zovanje psa na kmečkem dvorišču bo moralo biti vodilo dolgo najmanj 5 metrov in bo moralo omogočati najmanj 4 metre gibanja v obe smeri,

- v pripravi je seznam, ki bo določal, katere eksotične živali imamo lahko kot hišne ljubljénčke.

Označevanje pasjih mladičev že v leglu je ukrep, s katerim naj bi se preprečila preprodaja in nezakonita trgovina s psi, ki je v Sloveniji še vedno v razmahu. Pri prodaji pasjih mladičev bo treba navesti podatke o mikročipu, v primeru, da je pasji mladič starejši od osem tednov, če je mlajši od osmih tednov, pa podatke o čipu njegove matere.

Če boste želeli dokazati lastništvo mačke, se lahko odločite za njeno označitev z mikročipom. **Prostovoljno čipiranje mačk** je korak k odgovornemu lastništvu in pogoj za zmanjševanje števila zapuščenih mačk. Mačka, ki ne bo imela mikročipa, bo veljala za prostoživečo. Prostoživeče mačke se bo lahko steriliziralo/kastriralo in vrnilo v okolje ter tako poskrbelo za zmanjšanje zapuščenih mačk v posameznih lokalnih okoljih.

Za **nevarnega psa** velja tisti pes, ki je ugriznil človeka ali žival, ali pes, ki kaže napadalno vedenje do človeka in ga ni mogoče obvladati. Določene so štiri izjeme, in sicer, ko je ugriz posledica izvajanja službene dolžnosti policijskih in vojaških psov, ko je ugriz posledica nedovoljenega vstopa osebe v objekt ali na ograjeno zemljišče označeno z opozorilnim znakom,

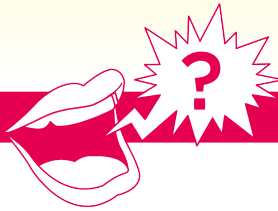
ko je ugriz posledica ravnanja s psom med veterinarskimi posegi ter pri psih do devetih mesecev starosti, ki so v tem obdobju ugriznili enkrat.

Pastirski psi so po novem obravnavani kot službeni psi, kar pomeni, da kljub ugrizu ne veljajo za nevarne, če se je ugriz zgodil pri varovanju črede na označenem ograjenem oziroma na neograjenem pašniku, kjer je prisoten pastir.

Eksotične živali se pri nas že vrsto let prodajajo kot hišni ljubljénčki, čeprav so med njimi tudi divje živali oziroma prostoživeče živali v ujetništvu. Strokovni svet za zaščito živali bo pripravil seznam dovoljenih in prepovedanih eksotični živali. Dovoljene vrste bodo tiste, ki ne bodo predstavljale nevarnosti za ljudi in biodiverzitetu. Nekatere živali so namreč tujerodne in močno invazivne. Ob izpustu v naravno okolje tako lahko ogrozijo avtohtone domorodne vrste.

Kje pa vas jezik žuli?

Uradno in pravilno

✦ AJDA BATISTIČ

Živimo v času, ko brez elektronske pošte ne moremo več živeti. Vsa vabila, obvestila, opravičila ipd. večinoma prejemamo preko tovrstnega sporočanja. Starši, predvsem, ste pogosto postavljeni v situacijo, ko morate otroka opravičiti od pouka ali učitelju napisati kakšno obvestilo, učitelji pa največkrat vam napišejo obvestila ali vabila. Pa res vemo, kako pravilno in spoštljivo napisati elektronsko pošto? Katere podatke moramo zajeti v posamezni besedilni vrsti?

Najprej preverimo, katere podatke mora vsebovati posamezna besedilna vrsta.

Obvestilo je besedilo, v katerem naslovniku sporočamo:

- kaj se bo dogajalo,

- kje in kdaj se bo dogodek odvijal
- kdo so udeleženci dogodka.

Vabilo je besedilo, v katerem naslovniku sporočamo:

- kdo vabi,
- koga vabimo,
- na kateri dogodek vabimo,
- kdaj in kje se bo dogodek odvijal.

Opravičilo pa je besedilo, v katerem naslovniku sporočamo:

- kdo se opravičuje,
- komu se opravičujemo,
- koga opravičujemo,
- za kaj opravičujemo (npr. za zamudo),
- zakaj opravičujemo (npr. zaradi bolezni) in
- za kdaj opravičujemo.

Vsa tovrstna besedila, ki so namenjena staršem, učiteljem, vzgojiteljem ..., so uradna. To pomeni, da na-

slovnika **spoštljivo nagovorimo** (Spoštovani,/Pozdravljeni!), navedemo **naslov** besedilne vrste (npr. Vabilo; pri elektronski pošti naslov napišemo pod zadevo), naslovnika **vikamo**, se od njega **ustrezno poslovimo** (Lep pozdrav / Hvala za razumevanje / Lepo vas pozdravljam / ...), se **podpišemo z imenom in priimkom**.

Pri pisanju pazimo tudi na ločila, in sicer:

v **nagovoru** napišemo **vejico ali klicaj** (Spoštovani,/Spoštovani!), za zaključnim **pozdravom ne pišemo vejice** (Lep pozdrav), pred **krajem dogodka vejice ne pišemo** («v soboto, 30. oktobra, ob 14. uri v domu krajanov ...»).

Upam, da vam bodo namigi v pomoč pri nadaljnjem uradnem pisnem pogovoru.

POGREBNIK

z vami že 30 let

www.pogrebnik.si

Dvorje 13, 4207 Cerklje na Gor.

poslovna enota:

Šutna 11, 4209 Žabnica

24 URNA DEŽURNA ŠTEVILKA:

041 624 685

ZA CELOTNO OBMOČJE OBČINE VODICE

- KORAK DO UREJENE NEPREMIČNINE
- GEODETSKE STORITVE
- LEGALIZACIJE OBJEKTOV
- PRIPRAVA POGODB

Z VAMI ŽE 5 LET

www.moj-geodet.si
031/217-713
Marjan OCEPEK, s. p.
Mengeš

Z otroki je veselo v knjižnici in pred njo

  KARMEN JANČAR

V naši knjižnici posebno pozornost namenimo otrokom. Vemo, da zgodnje navajanje na branje, branje ter poslušanje zgodbic otrokom prinaša številne prednosti. Zavedamo se, da je pri vzgajanju bralnih navad in kulture zelo pomembno zgodnje in redno obiskovanje knjižnice. Zato za naše najmlajše prirejamo številne dogodke.

V mesecu septembru smo izvedli že četrto **Pravljično popoldne** pred knjižnico. Tokrat nas je razveseljeval navihani prašiček Nace, ki rad nagaja volku. Družinsko gledališče Kolenc nam je pripravilo zabavno predstavo, ob kateri smo se nasmejali vsi: otroci in odrasli. Zahvaljujemo se tudi Občini Vodice, ki je poskrbela, da smo se po predstavi posladkali in odžejali. Meseca oktobra pa smo spet začeli izvajati **pravljичne urice**. Lepo vabljeni vsi otroci! Naši izkušeni pravljíčarji vam bodo pričarali pravljíčne zgodbe in junake iz zakladnice ljudskih in avtorskih pravljic. Ure pravljic bomo včasih popestrili tudi z lutkovnimi predstavami, likovnim ustvarjanjem in glasbo. Vabljeni vsako **sredo ob 18. uri!** Za starše je za vstop v knjižnico obvezen pogoj PCT. Vpis otrok v knjižnico je brezplačen, otroci do 18. leta nimajo članarine. Predšolski otroci ob vpisu prejmejo brezplačno Urbano, ki je tudi naša članska izkaznica, ter kartonček za zbiranje žigov Ciciuhec, ki jim ob redni izposoji prinese tudi lepo preseñenje.

Se vidimo v knjižnici!

VABILO

Športno društvo Repnje Dobruša vas vabi na potopisno predavanje Sama na El Camino de Santiago, ki bo 11. novembra ob 18. uri v gasilskem domu v Repnjah. Predavanje je brezplačno, zanj pa so potrebne predhodne prijave na telefon: 031 326 309 (Silva Kralj). 17. in 22. novembra ob 17. uri pa sledi delavnica izdelovanja adventnih venčkov s Sabino Šegula, priznana aranžerko, ki okrašuje tudi Vatikan. Cena delavnice in predavanja je 25 evrov, v ceno pa je vključen tudi ves material za izdelavo venčkov. Prijave se zbirajo do 11. novembra na telefon: 031 326 309 (Silva Kralj). Za obisk predavanj bo potrebno izpolnjevati pogoje PCT.

ZAHVALA

V 95. letu starosti se je poslovil

FRANČIŠEK ŠPENKO,
po domače Ivanov ata s Sela pri Vodichah.

Iskrena hvala sosedom, sorodnikom in prijateljem, ki ste nam stali ob strani v času njegove bolezni in slovesa. Hvala za izrečena sožalja, besede tolažbe, sveče, cvetje in darove za svete maše.

Lepa hvala gospodu župniku Francu Mervarju, pogrebni službi Pogrebnik, pevcem, DU Bukovica - Šinkov Turn in PGD Šinkov Turn, posebej gospodu Štefanu Kunstlju za poslovilne besede.

Posebna hvala gospodu Grujičiču in gospe Angelci za vso zdravstveno oskrbo, vse nasvete in skrb ter patronažni sestri gospe Mariji Čuk za obiske na domu.

Hvala vsem, ki ste se prišli posloviti od našega ata in ga pospremili na njegovi poslednji poti.

Njegovi domači

KNJIŽNE NOVOSTI

Leposlovje za odrasle

Han, Kang: **Vegetarijanka** (družbeni roman)

Seeck, Max: **Lov na čarovnice** (kriminalni roman)

Demšar, Avgust: **Evropa**: četrti primer inšpektorja Vrenka (kriminalni roman)

Goljevšček, Alenka: **Pod Prešernovo glavo**: zbirka dramskih besedil (dramatika)

Godler, Jure: **Vohun, ki me je okužil**: roman (kriminalni roman)

Sivec, Ivan: **Prvi pomladni cvet**: realistična romantika pisatelja Josipa Jurčiča (biografski roman)

Mazzini, Miha; Charney, Noah: **Skrivna zgodovina Slovenije**: od Jazona do Ivana in še naprej (humor)

Crawford, Dorothy H.: **Virusi**: zelo kratek uvod (klinična medicina)

Jerič, Slavko: **Čista desetka**: desetletje izjemnih športnih junakov, dosežkov in zgodb 2011-2020 (šport)

Leposlovje za otroke in mladino

Paglia, Isabella: **Mladički in otroci** (slikanica)

Štampe Žmavc, Bina: **Princesa kamnitih besed** (slikanica)

Dabos, Christelle: **Zrcalka. Knj. 4, Vihar odmevov** (SM fantastika)

Pratchett, Terry: **Miceni svobodni možje**: roman o Faniki Trpin (fantastika)

Strokovno gradivo za odrasle

Juul, Jesper: **Spoštovanje, zaupanje in ljubezen**: najpomembnejše, kar lahko damo otrokom (družinska vzgoja)

Radinger, Elli H.: **Darilo divjine**: svoboda, sproščenost, pogum, hvaležnost - narava vsakomur daje tisto, kar potrebuje (ekologija)

Strokovno gradivo za otroke in mladino

Bajd, Barbara: **Moji prvi pajkovi**: preprost določevalni ključ (živalstvo)

Dobiášová, Ester: **Atlas psov** (vzreja živali)

LIP ODKUP HLODOVINE

lipbohinj.si

LIP BOHINJ

From wood to wonders.

Vaš partner v gozdu že 70 let

Predelava hlodovine na lastni žagi
Kratki plačilni roki in zanesljivo plačilo
Možnost izbire elektronske izmere

GOLOBIČ Mihaela ☎ 031 328 304

DEMŠAR Viljem ☎ 040 700 058

Poslovna cona
Komenda

**marketing
agencija**

DRUŽBENA
OMREŽJA

VSEBINSKI
MARKETING

SPLETNO
OGLAŠEVANJE

SPLETNE
STRANI

OBLIKOVANJE
& TISK

BREZPLAČNA
ANALIZA
MARKETINGA

☎ 01 563 72 28

www.pakt.si

ZADRUGA V VODICAH

UGODNA PONUDBA

LOK ZA
TOPLO
GREDO 2,2m
3,96€

SVEČA LINA
9,74€

KAVA RINO
250g **2,69€**
500g **5,22€**

KMETIJSKA ZADRUGA MEDVODE

PRODAJALNA VODICE

Kamniška cesta 8

TEL: 01/8324-011

GSM: 031/810-385

trg-vodice@kzmedvode.si

Odpiralni čas:

od ponedeljka do petka

od 7:00 do 19:00 ure

ob sobotah

od 7:00 do 13:00 ure

UGODEN NAKUP

Ponudba velja od srede 27. oktobra
(oz. do razprodaje zalog).

OBČINA VODICE

UTRINKI
MESECA

